

*Manual de
terminologia
sanitària
bàsica*

Generalitat de Catalunya
Departament de Sanitat
i Seguretat Social

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP:

Martín Comas, Olga

Manual de terminologia sanitària bàsica

Bibliografia

I. Martín Comas, Núria II. Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social III. Títol

1. Medicina - Terminologia 2. Català mèdic

61:001.4

Autores: Olga Martín Comas i Núria Martín Comas
Adaptació i actualització de continguts: Jordi Pere

© d'aquesta edició: Generalitat de Catalunya.
Departament de Sanitat i Seguretat Social
Edita: Secretaria General
Primera edició: Barcelona, març de 2004
Tiratge: 1.000 exemplars
Dipòsit legal: B-12.374-2004
Coordinació editorial: Secció de Publicacions i Imatge
Revisió lingüística: Secció de Normalització Lingüística
Disseny gràfic: Josep Marín
Impressió: emeyce associats

Índex

Presentació	7
1. Introducció	9
2. Introducció al llenguatge de les ciències de la salut	13
2.1. Característiques lingüístiques de la terminologia mèdica	15
2.2. Origen de la terminologia mèdica	17
3. Estructura i construcció dels termes mèdics	21
3.1. La derivació	27
3.1.1. Exercicis pràctics	29
3.2. La composició	31
3.2.1. Exercicis pràctics	34
3.3. L'abreviació	36
3.3.1. Les abreviatures	37
3.3.2. Els símbols	38
3.3.3. Les sigles i els acrònims	39
4. Prefixos, sufixos i arrels	41
4.1. Prefixos	43
4.1.1. De valor negatiu	43
4.1.2. De nombre, quantitat i mesura	43
4.1.3. De posició	44
4.1.4. De direcció	45
4.1.5. De color	45
4.1.6. Altres qualitats	46

4.2. Sufixos	47
4.2.1. De relació o pertinença	47
4.2.2. De possibilitat	47
4.2.3. De condició o estat	47
4.2.4. D'acció i efecte	48
4.2.5. D'especialitat o especialista	48
4.2.6. De cirurgia	48
4.2.7. De tècniques de diagnosi	49
4.2.8. De malalties i estats patològics	49
4.2.9. Altres	50
4.3. Arrels	51
4.3.1. Generals	51
4.3.2. De parts anatòmiques	51
4.3.3. D'ossos, articulacions i músculs	52
4.3.4. De l'aparell digestiu	52
4.3.5. De l'aparell cardiovascular	53
4.3.6. De pulmó, diafragma i melsa	53
4.3.7. De l'aparell urogenital	53
4.3.8. Del sistema nerviós i dels òrgans dels sentits	54
4.3.9. De pell i mucoses	54
4.3.10. De cèl·lules i teixits	55
4.3.11. D'humors, secrecions i excrecions orgàniques	55
4.3.12. De funcions	55

4.3.13. De malalties i estats patològics	56
4.4. Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels	57
5. Recull d'abreviacions de l'àmbit sanitari	69
5.1. Ordenades per la paraula o el sintagma complets	71
5.2. Ordenades per l'abreviació	107
5.3. Altres abreviacions	139
6. Bibliografia	141

Presentació

Diverses generacions de sanitaris catalans estigueren formats en una escola i una universitat en les quals els seus responsables volien ignorar que el nostre país té una llengua pròpia tan noble i útil com qualsevol altra. Durant algunes dècades la nostra llengua estigué, a més de prohibida en l'ensenyament, arraconada i ignorada en estaments oficials, en escoles i en la majoria d'entitats públiques.

Avui això ja és història però encara se n'arrossegueu les conseqüències, i així com el deteriorament de la nostra llengua fou llarg, també ho és el redreçament, ja que tot canvi en profunditat opera amb lentitud.

I és per aquest redreçament que tots hi hem de posar el nostre esforç, ja que la llengua és –amb tota seguretat– l'element més important dels constituents d'una nació, i no sols com a element d'identitat, com a manera de ser i de viure, sinó també com a forma específica de comunicar idees i sentiments. Per la llengua ens comuniquem i per ella som el que som: un determinat poble.

La nostra llengua, com qualsevol altra, és una realitat viva que incorpora constantment recursos lingüístics nous que no s'han de fer ni contra l'estructura i el geni de la llengua, ni arraconant recursos de què ja disposa. L'intercanvi de mots esdevé ineludible a causa del veïnatge d'altres àrees lingüístiques i de la introducció de noves tècniques mèdiques de diagnòstic i de tractaments. Per tant, la llengua ha d'estar oberta als manlleus, però l'assumpció d'aquests ha d'estar sotmesa a unes normes i a l'autoritat competent, que en el nostre cas és l'Institut d'Estudis Catalans. És plenament justificada una incorporació quan aquell mot no es posseeix en la llengua pròpia, però no es pot admetre quan se'n posseeix un en l'idioma propi; ni tampoc s'han d'arraconar mots que, encara que arcaïtzants o de poc ús, són prou útils per emprar-los.

Al marge de la gran quantitat de mots mèdics que tenen l'arrel o són de procedència grega o llatina, des del segle passat i a causa dels nous descobriments científics, han aparegut neologismes originaris d'altres països on s'han fet aquests avenços: així a la fi del segle XIX la procedència fou francesa, al començament del segle XX fou alemanya i des de fa una cinquantena d'anys la invasió de mots anglesos és aclaparadora.

Si bé la llengua catalana s'ha anat introduint en l'àmbit sanitari, el Departament de Sanitat i Seguretat Social considerarà adient la confecció d'aquest *Manual* per facilitar la comprensió de mots mèdics, afavorir l'ús de la llengua pròpia sense caure en la diglòssia i així aconseguir emprar el nostre idioma amb tota normalitat en l'àmbit sanitari.

Esperem que aquests desitjos puguin ser una realitat. I si el *Manual* que tenen a les mans ho facilita, les autores se sentiran recompensades.

Joaquim Ramis i Coris
Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears

Introducció

1

L'any 1993, l'Institut d'Estudis de la Salut (IES), a proposta del grup assessor de l'àrea de personal no sanitari, va posar en marxa diverses activitats formatives dirigides als professionals de les unitats d'admissió i atenció a l'usuari (UAAU). Una d'aquestes activitats va ser el *Curs de terminologia sanitària bàsica* l'objectiu del qual era oferir eines a aquest col·lectiu perquè aprenguessin a comprendre i desxifrar els termes sanitaris emprats en la tasca diària.

Per a la realització del curs prèviament es va haver de recollir el material, se'n va estructurar el contingut i es van bastir les línies d'actuació pedagògica. La bona acollida que tingué entre els usuaris, la demanda creixent de cursos i la utilitat del material de consulta elaborat van fer pensar en la possibilitat de publicar-lo. L'IES va donar suport a aquesta iniciativa i es creà un comitè pedagògic per tal de donar empenta al projecte i fer-ne el seguiment.

Per posar títol a aquesta publicació s'ha tingut en compte el nom del curs que l'ha fet néixer, *Manual de terminologia sanitària bàsica*, perquè creiem que reflecteix amb claredat el contingut i els objectius que persegueix. Aquest llibre vol ser una eina útil per a totes aquelles persones que necessiten conèixer el llenguatge de les ciències de la salut per al bon funcionament de la tasca professional. Tot i ser el col·lectiu de les UAAU el principal destinatari del *Manual*, també s'adreça a tots aquells professionals que, distribuïts en diferents sectors, treballen en l'àrea de la salut, als estudiants que es preparen per incorporar-s'hi i a totes aquelles persones interessades en el coneixement i la normalització de la terminologia catalana.

La informació s'estructura en quatre parts. En la primera part (apartat 2 de l'índex) s'expliquen les característiques de la terminologia científica i es descriu a grans trets la història de la medicina. En la segona part (apartat 3) es donen a conèixer els

recursos de què disposa la terminologia científica per construir nous termes i es dedica una atenció especial a la construcció dels mots mitjançant la derivació, la composició i l'abreviació. La tercera part presenta les arrels, els prefixos i els sufixos més utilitzats classificats, d'una banda, d'acord amb el significat que afegeixen o el grup anatòmic o funcional al qual pertanyen i, d'una altra, per ordre alfabètic (apartat 4). Finalment, la quarta part, i més extensa, ofereix un recull d'abreviacions de l'àmbit sanitari, ja siguin abreviatures, símbols o sigles (apartat 5).

Per a l'elaboració del *Manual* s'han consultat fonts bibliogràfiques de procedència diversa, especialment del camp de la terminologia i de la medicina. A més a més, cal destacar la tasca duta a terme pel TERMCAT, que ha donat assessorament durant la realització d'aquest treball.

*Introducció al
llenguatge de les
ciències de la salut*

2

La terminologia mèdica s'inclou en el grup dels llenguatges d'especialitat. Aquests neixen en el moment en què les diverses disciplines científiques es desenvolupen i necessiten donar nom al conjunt d'elements (eines, conceptes, processos, experiments...) que fan servir per vehicular les activitats pròpies de cada àrea de coneixement (biologia, química, matemàtiques, medicina...).

Tots els llenguatges d'especialitat comparteixen unes característiques comunes. Per exemple, la temàtica és molt **especialitzada**, la finalitat de la comunicació és **objectiva** (cal descriure la realitat de forma empírica), la **precisió** dels termes és important, la necessitat de relació entre la comunitat científica **internacional** és fonamental... Tots aquests fets fan que els llenguatges d'especialitat s'inclouin en el registre lingüístic científicotècnic i s'allunyin d'altres varietats de la llengua d'ús més general que persegueixen funcions comunicatives diferents (llenguatge col·loquial, estàndard, argot...).

Dues característiques importants defineixen les llengües d'especialitat: la **precisió** i la **universalitat**.

La terminologia científica utilitza un lèxic de gran exactitud. La precisió és fonamental a l'hora d'establir els termes. Cada significat, d'abast ben delimitat, s'ha de correspondre amb un únic terme i viceversa de tal manera que la relació entre la noció i el mot que la representa ha de ser unívoca i no ha de donar lloc a l'ambigüitat. Per exemple, *mal de coll* és una expressió que indica una afecció d'origen difús; és adequada en l'ús col·loquial de la llengua però insuficient i poc precisa en un àmbit d'especialitat. En aquest cas cal designar l'afecció amb un terme específic (*amigdalitis*, *faringitis*, *odinofàgia*...) per poder-ne establir el tractament correcte.

Una altra característica d'aquest registre lingüístic és la **universalitat**. La interrelació entre científics de tot el món i el flux constant d'informació són propis d'aquesta activitat i ultrapassen les fronteres polítiques, lingüístiques i culturals. Aquest fet obliga les llengües d'especialitat a ser vehicles aptes d'expressió entre la comunitat

científica internacional i és una de les raons per les quals se segueix una tendència universalment acceptada, que és la de formar els termes científics a partir d'arrels cultes. D'altra banda, el procés de construcció de nous termes s'ha d'adaptar als mecanismes de formació de mots propis de cada llengua. Per exemple, el terme mèdic *hipertensió* en castellà és *hipertensión*, *hypertension* en francès, anglès i alemany, i *ipertensione* en italià; tots provenen d'una mateixa arrel però s'han adequat al sistema propi de cada llengua.

La terminologia mèdica és el conjunt de termes utilitzats pels professionals de la salut. És el sediment de vint-i-cinc segles de medicina científica: inclou des de termes gestats en els segles VI i V a. de C. fins a termes creats en èpoques molt recents. Un breu repàs de la història de la medicina ens ajudarà a entendre la constitució del vocabulari que s'usa actualment en l'àmbit de la sanitat.

La medicina com a ciència va néixer a Grècia cap als segles VI i V a. de C. En aquest primer període coexistien diverses escoles mèdiques que formaren el nucli originari de l'actual terminologia mèdica. El *Corpus Hipocraticum* –o col·lecció hipocràtica– reuneix gairebé setanta llibres procedents d'escoles diferents (i fins i tot oposades) dels segles V i VI a. de C. En aquests llibres apareixen nombrosos termes que es continuen utilitzant en l'actualitat, com *disúria, trombe, coma, catarro, espasme, nefritis...*

En el segle II d. de C., Galè de Pèrgam, metge de gran prestigi, fundà una escola de gran renom. Elaborà una exposició sistemàtica de la medicina clàssica antiga dotada de gran autoritat científica que es mantingué al llarg de l'edat mitjana i bona part dels temps moderns. En aquest compendi també es troben molts termes que encara s'utilitzen, com *aneurisma, artritis, asfíxia, diàstole, sístole*, etc.

El grec fou l'idioma de la medicina científica durant tota l'antiguitat clàssica (període comprès entre el segle V a. de C. fins al segle VII d. de C.).

Durant l'edat mitjana la utilització del grec tan sols es va mantenir a Bizanci. El món islàmic fou l'escenari principal del conreu de la medicina i d'altres ciències. Tingué un paper rellevant en l'art de guarir, sobretot a partir de l'alquímia (doctrina que es basa en l'estudi experimental dels fenòmens químics). Els àrabs van assimilar el saber mèdic hel·lenístic i mitjançant un esforç extraordinari traduïren a la seva llengua un gran nombre d'obres gregues. L'Europa occidental, però, no va tenir ple coneixement del saber mèdic clàssic

i àrab fins als segles XI i XII. En aquest període es tornà a fer l'esforç de traduir, aquesta vegada de l'àrab al llatí, els textos grecs i les nombroses obres mèdiques àrabs (*Canon d'Avicena, Tractat de cirurgia d'Albucasis...*). La importància de l'àrab com a llengua de conreu científic va fer que el llatí mèdic medieval n'incorporés un gran nombre de termes.

2 2

18

Una de les característiques del Renaixement fou el retorn a l'antiguitat clàssica. Aquesta tendència també afectà el món de la medicina: es menysprearen com a "bàrbares" les traduccions medievals provinents dels àrabs i es revisaren els textos antics d'origen clàssic. Les versions originals de les obres dels hipocràtics, de Galè i d'altres autors foren de nou traduïdes, ara a un llatí més elegant. És per aquest motiu que van desaparèixer un gran nombre de termes procedents de paraules àrabs (arabismes). En l'actualitat, els arabismes que formen part de la terminologia mèdica continuen sent casos molt comptats i estan relacionats amb la química i la terapèutica com, per exemple, *aldehid, midó, elixir, àlcali, xarop, sucre i alcohol*.

Els metges renaixentistes utilitzaren el vocabulari mèdic en llatí, el qual es constituí com a base de la terminologia mèdica actual. Aquest vocabulari es va ampliar extraordinàriament en les etapes inicials de la medicina moderna (cap al començament del segle XIX), durant les quals el llatí va continuar sent el principal idioma de la medicina, encara que en convivència amb la utilització creixent de les llengües modernes o populars (abans anomenades vulgars).

Val a dir que l'ús del català dins l'expressió escrita de les ciències exactes i naturals començà el segle XIII. A més, el català fou la primera llengua moderna europea emprada en aquestes ciències, en filosofia i medicina. Ramon Llull i Arnau de Vilanova foren autors remarcables i contribuïren a la creació del vocabulari mèdic català.

Les llengües modernes van substituir definitivament el llatí durant el segle XIX, però el vocabulari d'origen grecollatí s'ha mantingut

arreu. No solament s'ha conservat el patrimoni lèxic tradicional, sinó que es continuen utilitzant elements del grec i del llatí per crear noves paraules (neologismes).

A la terminologia mèdica internacional de fonament grecollatí s'han oposat algunes ideologies nacionalistes amb un èxit escàs. El més radical dels nacionalismes, el vigent a l'Alemanya nazi, va arribar a eliminar les paraules d'origen grecollatí de tots els àmbits de l'activitat cultural i científica, entre els quals hi havia el de la medicina.

Un procés molt diferent a l'esmentat és la incorporació d'alguns mots de les llengües modernes a la terminologia mèdica internacional. Aquests procedeixen principalment dels països que han estat els escenaris centrals de la medicina científica. El francès fou el primer que desenvolupà aquesta funció i va ser desplaçat per l'alemany i posteriorment per l'anglès. Els termes provinents d'aquestes llengües s'han afegit al nostre vocabulari mitjançant la traducció literal (calcs) o bé la incorporació d'aquests directament (manlleus). De l'època d'hegemonia francesa provenen termes com *xancre*, *tic* i *tissular*. En l'actualitat predominen els termes de procedència anglesa (anglicismes) com *estàndard*, *estrès* i molts altres.

Aquests fets ajuden a explicar la constitució del vocabulari mèdic que utilitzen els professionals de la salut. Actualment, està format per una gran majoria de termes d'origen grecollatí i per una minoria de termes provinents de llengües que han dominat durant un determinat període de temps el camp de la medicina, com ara l'àrab, el francès, l'alemany... i sobretot l'anglès.

*Estructura i construcció
dels termes mèdics*

3

Totes les llengües disposen de recursos per crear noves paraules a partir d'altres ja conegudes. Aquest fet permet que els parlants, que de forma intuïtiva coneixen els mecanismes de formació de termes, siguin capaços de generar, a partir d'un repertori limitat de mots, un nombre il·limitat de noves paraules.

Per exemple, sabent que el sufix **-dor** indica "lloc" i s'aplica a arrels verbals, podem formar un gran nombre de noves paraules adjuntant el sufix a arrels conegudes: *menjador*, *rebedor*, *mirador*.

El procés de formació de mots presenta les característiques següents: és un procés **econòmic** (permet crear noves paraules sense allargar innecessàriament el nombre de mots de la llengua), **obert** (la possibilitat de creació de nous mots és sempre a l'abast, no es tanca mai) i **dinàmic** (s'ajusta a les necessitats del moment).

Les llengües romàniques disposen de recursos diversos per formar nous mots. Partint de la unitat bàsica (l'arrel o lexema), es creen noves paraules a partir de mecanismes de combinació, d'habilitació, d'abreujament...

La terminologia científica, tot i presentar alguna particularitat en els mecanismes de formació de mots, participa dels processos generals de creació de noves paraules (neologismes).

Els principals recursos per formar noves paraules són els següents:

Principals recursos	Definició
Derivació	Unió d'un prefix i/o d'un sufix a una arrel o lexema. Ex.: contra indicar manifestació semi cercle brutor
Composició	Combinació d'arrels o lexemes cardiovascular braquicèfal fisioterapeuta
Conversió sintàctica	Creació d'una nova unitat canviant la categoria gramatical d'un mot ja existent en la llengua. Ex.: <i>El pont (nom) de fusta</i> → <i>El moviment pont (adjectiu)</i> <i>La clau (nom) de la porta</i> → <i>Un exemple clau (adjectiu)</i>

Principals recursos	Definició				
Extensió semàntica	<p>Formació d'unitats incorporant nous significats a mots ja existents en la llengua.</p> <p>És molt habitual en el camp científic el pas de nom propi a nom comú per designar patologies, aparells, tècniques quirúrgiques, elements...</p> <p>Exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>La malaltia d'Addison</i> (per referir-nos a la insuficiència suprarenal crònica). - <i>El bacil de Koch</i> (per referir-nos a <i>Mycobacterium tuberculosis</i>, agent causant de la tuberculosi) 				
Lexicalització	<p>Procés pel qual un conjunt sintagmàtic (combinació de paraules) esdevé una unitat lèxica equivalent a un sol mot.</p> <p>Exemple:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">centre de gravetat</td> <td style="width: 50%;">vena porta</td> </tr> <tr> <td>àcid gras</td> <td>ull de poll</td> </tr> </table>	centre de gravetat	vena porta	àcid gras	ull de poll
centre de gravetat	vena porta				
àcid gras	ull de poll				
Abreviació	<p>Escurçament d'un mot o d'un grup de mots per estalviar repeticions innecessàries i per guanyar espai en els documents.</p> <p>Exemple:</p> <p>pàg. per pàgina m per metre</p> <p>OMS per Organització Mundial de la Salut</p> <p>TERMCAT per Centre de Terminologia Catalana</p>				
Manlleu	<p>Procés d'incorporació de mots que provenen d'altres llengües.</p> <p>Exemple:</p> <p>escàner (de l'anglès <i>scanner</i>)</p> <p>feedback (anglicisme, "<i>retroacció</i>")</p>				
Calc	<p>Manlleu que reflecteix l'estructura d'una forma estrangera.</p> <p>Exemple:</p> <p>banc de dades (de l'anglès <i>data bank</i>)</p>				

Aquest *Manual* dedicarà una atenció especial a la derivació, la composició i l'abreviació perquè són els processos de formació de nous mots més utilitzats en la constitució del llenguatge de les ciències de la salut.

Dos processos de creació de mots: la via culta i la via popular

El procés de creació dels termes científics i tècnics presenta uns trets específics que se separen de l'evolució que segueix el conjunt de mots generals de la llengua. Això fa que en terminologia es distingeixin dues vies de creació de mots: **per creació culta** i **per creació popular**.

Ambdues classes de mots provenen d'una base lingüística comuna: el llatí. Prova d'això és el fet que d'una mateixa arrel podem trobar solucions d'un tipus i de l'altre:

<i>oculum</i> :	[ull (creació popular)	<i>labium</i> :	[llavi (creació popular)
	[oculista (creació culta)		[labial (creació culta)

3

25

Ara bé, els mots de creació popular arrenquen del llatí parlat i formen part del patrimoni comú de la llengua des dels primers segles en què s'originen i es gesten les llengües romàniques (català, castellà, francès...). Són paraules vives, dinàmiques, documentades en els textos i que se sotmeten a les lleis de modificació evolutiva pròpies de cada llengua. És per aquesta raó que les solucions actuals difereixen tant de l'arrel llatina, perquè el pas del temps i les característiques de cada sistema alteren profundament les formes etimològiques. Per exemple, l'arrel llatina *oculum* ha sofert la modificació evolutiva a *ull* en català, a *ojo* en castellà, a *oeil* en francès...

Els mots de procedència culta, en canvi, s'incorporen tardanament. L'entrada lenta de les llengües romàniques en el món de la cultura –segle XVIII–, l'establiment de noves disciplines científiques, la necessitat, en definitiva, de donar nom als avenços en el camp del coneixement, fan que els especialistes recorrin directament al llatí i al grec escrit, n'extreguin les formes i les adaptin a les llengües d'especialitat. És per aquest motiu que els termes de procedència culta presenten característiques peculiars. D'una banda, no varien excessivament de les arrels llatines –*oculum/oculista*–; d'altra banda, es distancien de mots de creació popular que provenen d'una mateixa arrel –*ull/oculista*– i, finalment, són equiparables al conjunt de solucions que manifesten les altres llengües romàniques –*oculista/oculiste/oculista*.

En resum, els mots de creació popular són producte de l'evolució natural de les llengües i els termes de procedència culta són adoptats tardanament per cobrir les necessitats lèxiques que presenten algunes llengües d'especialitat.

Ambdós tipus de mots participen de mecanismes similars a l'hora de construir noves unitats (unitats lèxiques/paraules):

- **per derivació:**

de *filium* { *fill: fillada, fillol, fillolada, fillastre*
fili-: filial, filiació, afiliar, afiliament (vegeu la pàg.27)

- **per composició:**

rentaplats, portallapis, panxacontent, sordmut, cardiovascular, fisioterapeuta, cefalàlgia, embriologia (vegeu la pàg.31)

La major part dels termes medicosanitaris es construeixen a partir d'arrels, prefixos i sufixos fonamentalment de procedència grecollatina i utilitzen la derivació i la composició com a mecanismes de creació de noves paraules.

La derivació és un mecanisme de construcció de mots que consisteix a afegir un o més afixos (prefixos i sufixos) a una arrel o lexema.

arrel + afix = derivat

Exemple:

Si a l'arrel **gastr(o)**, que vol dir "estómac", li afegim l'afix **-ic**, que indica "pertinença o relació", obtenim el derivat **gàstric**, que significa que "té relació amb l'estómac".

L'arrel és l'element que duu la idea bàsica de la paraula: constitueix la base o el fonament del mot.

L'afix és l'element que, unit a l'arrel, afegeix una idea modificant-ne el significat inicial. Si l'afix se situa al davant de l'arrel s'anomena prefix i si se situa al darrere de l'arrel s'anomena sufix.

Els prefixos

Els prefixos són un tipus d'afix que, situats davant de l'arrel, incorporen un nou significat a la unitat derivada.

Exemple:

Si a l'arrel **dermis** afegim el prefix **epi-**, que vol dir "sobre" o "damunt de", construïm la paraula (unitat derivada) **epidermis**, que vol dir "damunt de la pell".

Els prefixos s'adjunten directament a l'arrel sense sofrir modificacions (*suprarenal*, *preanestèsia*, *endoderma*).

En alguns casos manifesten alteració, com és el cas del prefix **a-** (*amorf*), que davant de vocal o *h* presenta la forma **an-** (*anestèsia*); o el prefix **in-**, que davant *m*, *b* o *p* presenta la forma **im-**, davant *r* presenta la forma **ir-** i davant *l* presenta la forma **il-**. El prefix **hipo-** pren la forma **hip-** davant de vocal (*hipèctasi*).

Els sufixos

Els sufixos són un tipus d'afix que, incorporats al darrere d'una arrel o radical, produeix noves unitats.

Els sufixos presenten les característiques següents:

- Estan dotats de significat.

La diferència que s'estableix entre el significat de la paraula primitiva

i la paraula derivada representa el valor que conté el sufix.

Exemple:

coagulació: acció i efecte de *coagular*. **-ció** té el significat d'"acció i efecte".

coagulable: que facilita o provoca la coagulació. **-ble** té el significat de "possibilitat".

- Tenen categoria gramatical que mana sobre el derivat.

Exemple:

Els músculs (nom) són els instruments immediats per produir moviments. Té un dolor muscular (adjectiu).

A partir del nom *múscul* hem format el derivat adjectiu *muscular*. Aquest canvi de categoria (de nom a adjectiu) ha estat possible perquè els sufixos presenten marca gramatical (nom, adjectiu, verb) que incorporen a la paraula derivada:

<i>múscul</i>	+	<i>ar</i>	=	<i>muscular</i>
(nom)		(adjectiu)		(adjectiu)
<i>coagular</i>	+	<i>ció</i>	=	<i>coagulació</i>
(verb)		(nom)		(nom)

Els termes mèdics derivats es construeixen de la mateixa forma que les paraules d'ús popular. Ara bé, la terminologia d'especialitat utilitza fonamentalment arrels i afixos de procedència grecollatina. El procediment per desxifrar-ne el significat es fonamenta en la consideració següent:

"Si, d'una banda, sabem descompondre els termes mèdics en prefix-arrel-sufix i, d'una altra, coneixem el significat de cadascun dels elements, deduirem fàcilment el significat del terme."

Exemple:

Si a l'arrel grega **cardi(o)**, que vol dir "cor", afegim el prefix grec **peri-**, que vol dir "al voltant de", obtenim el derivat **pericardi**, que significa lite-

ralment "al voltant del cor" i en aquest cas designa "la membrana que envolta el cor".

Si al derivat **pericardi** li afegim el sufix grec **-itis**, que vol dir "inflamació", obtenim el derivat **pericarditis**, que significa "inflamació del pericardi".

La realització d'uns exercicis ens permetrà practicar-ho.

3 1 1 *Exercicis pràctics*

Exercici 1

Explica el significat dels termes mèdics que et presentem a continuació.

Segueix el procés següent:

- Descompon-los en prefix/arrel/sufix.
- Aplica el resultat que els correspon, tenint en compte el que volen dir les arrels, els prefixos i els sufixos indicats.

Exemple:

– Suprarenal: el terme suprarenal es pot descompondre en el prefix supra-, que significa situat "damunt de", l'arrel ren(o), que vol dir "ronyó", i el sufix -al, que indica "pertinença". Així doncs, el terme suprarenal significa que "pertany a quelcom situat al damunt del ronyó".

- Rinitis
- Intradèrmic
- Supracranial
- Epidermis
- Lipoide
- Intracranial

Prefixos	Significat	Arrels	Significat	Sufixos	Significat
intra-:	dintre de	crani(o):	crani	-al:	que pertany a
epi-:	sobre de	derm(o):	pell	-itis:	inflamació
supra-:	damunt de	lip(o):	greix	-oide:	semblant a
		ren(o):	ronyó	-ic:	que pertany a
		rin(o):	nas		

Exercici 2

A partir de les arrels, els prefixos i els sufixos que t'indiquem en el quadre de més avall, construeix termes mèdics que recullin el significat dels enunciats següents:

Exemple:

– **Inflamació articular (de les articulacions):** l'arrel *art(r)(o)* significa “articulació” i el sufix *-itis* vol dir “inflamació”. Si unim arrel i sufix obtenim el derivat *artritis*.

- Procés de degeneració articular
- Que pertany a quelcom situat al davant de la tràquea
- Que pertany a quelcom situat al darrere de la tràquea
- Que té la qualitat d'actuar en contra de l'augment de la temperatura
- Estat patològic caracteritzat per una manca de gana
- Procés d'inflamació de la tràquea

3 1

30

Prefixos	Significat	Arrels	Significat	Sufixos	Significat
a-, an-:	manca de	art(r)(o):	articulació	al:	que pertany a
anti-:	en contra de	orex:	gana, desig	ic:	que té la
post-:	darrere de	term(o):	temperatura		qualitat de
pre-:	davant de	traque(o):	tràquea	itis:	inflamació
				osi:	procés degeneratiu

La composició és un procediment de creació de mots que consisteix a combinar dues o més arrels amb els afixos corresponents.

Diferenciem dos tipus de compostos:

- **Compostos populars:** els que provenen de la combinació de dos mots que funcionen d'una forma independent.

Exemple: *sord* i *mut* → *sordmut*

- **Compostos cultes:** els que provenen de la combinació de dues o més arrels, incorporades tardanament del llatí o del grec, les quals no funcionen, en l'actualitat, de forma autònoma.

Exemple:

Si a l'arrel grega **mio**, que vol dir "múscul", s'afegeix l'arrel grega **cardi**, que vol dir "cor", obtenim el terme compost **miocardi**, que significa "part muscular del cor" o "múscul del cor".

És habitual en la llengua d'especialitat afegir afixos al terme compost:

Si al terme compost **miocardi** li afegim el sufix grec **-itis**, que vol dir "inflamació", obtenim el terme compost **miocarditis**, que vol dir "inflamació del miocardi".

És important tenir en compte les modificacions que es produeixen a l'hora de relacionar-se els dos components en els casos següents:

- a) Si el segon component comença en consonant i es tracta d'una forma sufixada pròpia del llatí (*-cida*, *-color*, *-cultor*, *-forma*) la vocal d'enllaç és *i*.

Exemple:

herbicida, *centrífug*, *velocípede*, *caducifoli*, *piscicultor*

Són poques les excepcions (*automòbil*). És també una excepció el cas de *-metria* i *-metre*, que admeten les vocals *i* i *o*.

Exemple:

planimetria, *craniometria*; *sacarímetre*, *pluviòmetre*

- b) Si el segon component comença en consonant i no es tracta del cas anterior, la vocal d'enllaç és *o*.

Exemple:

heterosexual, *oftalmoscopi*

c) Si el segon component comença en vocal, hi ha una certa vacil·lació pel que fa a la vocal d'enllaç:

- Per regla general el primer formant no presenta vocal d'enllaç.

Exemple:

colectomia (entre *col* i *ectomia* no és necessari incloure cap vocal d'enllaç).

- Solament quan el segon element és un mot que té vida independent, s'observa la tendència a mantenir la vocal **o** del primer formant.

Exemple:

psicoanàlisi, osteoartropatia

d) Si el segon component comença en **r** o **s** aquestes consonants no es dupliquen gràficament, encara que el primer component acabi en vocal.

Exemple:

poliritmia, arítmia

Excepcionalment, els termes formats amb **-rea**, **-ràgia** i **-ràfia** per motius etimològics no compleixen aquesta norma.

Exemple:

diarrea, hemorràgia, gastrorràgia

En relació amb la llengua de procedència de les arrels que els componen, els termes compostos es classifiquen en:

a) Compostos homogenis (quan els components procedeixen de la mateixa llengua d'origen). N'hi ha de dos tipus:

- grec-grec: **mastopatia** (terme constituït per l'arrel grega **masto**, que vol dir "mama" i l'arrel grega **patia**, que significa "malaltia").
- llatí-llatí: **ambidextre** (terme constituït per l'arrel llatina **ambi**, que significa *ambdós*, i l'arrel llatina **dextro**, que vol dir "dreta").

b) Compostos heterogenis (quan els components procedeixen de llengües diferents). N'hi ha de dos tipus:

- grec-llatí: **termoteràpia** (terme constituït per l'arrel grega **termo**, que expressa "temperatura", i l'arrel llatina **terapia**, que significa "tractament").
- llatí-grec: **varicectomia** (terme constituït per l'arrel llatina **varico**, que vol dir "variça", i l'arrel grega **ectomia**, que significa "extirpació" o "escissió").

Considerant el tipus de relació que mantenen els dos components, els compostos es classifiquen en:

- a) Compostos subordinats (el segon element delimita i precisa l'abast del primer component del compost).

Exemple:

El terme **cardiopatia** és un compost constituït per les arrels gregues **cardio** (primer element, que vol dir “cor”) i **patia** (segon element, que vol dir “malaltia”). El segon element delimita i precisa l'abast del primer element i a l'hora de traduir-lo el llegim de dreta a esquerra ja que diem que *cardiopatia* vol dir “malaltia del cor”.

- b) Compostos coordinats (els dos o més components presenten una relació coordinada, és a dir, no hi ha criteri de dependència entre si).

Exemple:

El terme **otorinolaringologia** és un compost constituït per les arrels gregues **oto** (que vol dir “orella”), **rino** (que vol dir “nas”), **laringo** (que vol dir “laringe”) i **logia** (que vol dir “especialitat”). Les tres primeres arrels presenten una relació independent entre si i *logia* presenta una relació que subordina les altres tres. El resultat és el terme *otorinolaringologia*, que vol dir “especialitat o estudi del nas i de l'orella i de la laringe”.

3 2

33

Pel que fa a l'**ús del guionet**, cal fer les observacions següents:

Abans de la publicació l'any 1996 de les normes de l'Institut d'Estudis Catalans s'usava el guionet en els compostos que mantenien una relació de coordinació (per ex.: *oto-rino-laringologia*) i en la combinació amb alguns prefixos (*arxi-milionari*). La Secció Filològica, a fi de simplificar i sistematitzar-ne l'aplicació, va reduir molt els mots que portaven guionet.

Pel que fa al nostre camp de treball, no han de portar guionet:

- a) Els mots construïts amb prefixos.

Exemple:

exfumador, pseudoembaràs

Sí que en porten els compostos formats per *no* + substantiu.

Exemple:

no-insulinodependent

- b) Els mots construïts amb arrels acabades en *-o* i de vegades en *-i*, com *audio-*, *coxo-*, *denti-*, *fisico-*.

Exemple:

audiovisual, cardiovascular, coxofemoral, dentilabial, fisicoquímic

Aquesta nova formulació presenta canvis en el tractament de l'accent. Si abans compostos com *càrdio-vascular* i *sòcio-econòmic* mantenien l'accent en el primer terme, ara, sense guionet, el primer element perd l'accent perquè el compost es comporta com un sol terme: *socioeconòmic, cardiovascular*.

3 **2** **1** Exercicis pràctics

Exercici 1

Explica el significat dels termes mèdics que et presentem a continuació. Segueix el procés següent:

- a) Descompon-los en prefix/arrel/sufix.
- b) Aplica el significat que els correspon tenint en compte el sentit que presenten els prefixos, les arrels i els sufixos.

Explica també si es tracta d'un compost coordinat o subordinat.

Exemple:

- **Hepatomegàlia:** està constituït per les arrels *hepato*, que vol dir “fetge”, i *megàlia*, que vol dir “gran” o “augment de volum”; per tant, *hepatomegàlia* vol dir “augment de volum del fetge” o “fetge més gran”. Es tracta d'un terme compost subordinat perquè el segon component (*megàlia*) delimita i precisa l'abast del primer component (*hepato*).

- Hemorràgia
- Braquiàlgia
- Rinorràgia
- Traqueàlgia
- Audiometria
- Cardiohepatomegàlia
- Rinotraqueïtis

Prefixos	Significat	Arrels	Significat	Sufixos	Significat
àlgia:	dolor	hem(o):	sang	itis:	inflamació
audi(o):	audició	hepat(o):	fetge		
braqui(o):	braç	metria:	mesurar		
cardi(o):	cor	ràgia:	vessament		
rin(o):	nas	traque(o):	tràquea		
megàlia:	gran				

Exercici 2

A partir de les arrels, els prefixos i els sufixos indicats en el quadre de més avall, construeix termes mèdics que recullin el significat dels enunciats següents:

Explica també si es tracta d'un compost coordinat o subordinat.

Exemple:

– **Presència de ferro a la sang:** l'arrel grega *sider(o)* vol dir “ferro” i l'arrel *èmia* vol dir “sang”; per tant, si ajuntem les dues arrels obtenim el compost *siderèmia*. Compost subordinat.

- Examen òptic de l'ull
- Inflamació de la pelvis renal i del ronyó
- Sutura de l'estómac
- Dolor del braç i de la mà
- Extirpació quirúrgica de la bufeta biliar

Arrels	Significat	Arrels	Significat	Sufixos	Significat
braqui(o):	braç	àlgia:	dolor	itis:	inflamació
ectomia:	extirpació	colecist(o):	bufeta biliar		
èmia:	sang	nefr(o):	ronyó		
gastr(o):	estómac	oftalm(o):	ull		
piel(o):	pelvis renal	quir(o):	mà		
ràfia:	sutura	scòpia:	examen òptic		
		sider(o):	ferro		

La necessitat de donar la màxima informació en el mínim espai i d'evitar repeticions ens porta sovint a emprar mots i expressions abreujats.

Aquesta pràctica no és fruit de la nostra època, ha estat un fet habitual en tots els temps. Els hebreus ja coneixien les sigles, els grecs les van utilitzar i les van transmetre als romans (un exemple de tots conegut és la inscripció *INRI* que Ponç Pilat va fer escriure sobre la creu de Jesucrist, per indicar “Jesús de Natzaret, rei dels jueus”).

La utilització de les abreviacions en general i de les sigles en particular fou un fenomen restringit en el passat. Però al principi del segle XX el procés de formació de sigles s'estengué, primer més lentament abans de la Primera Guerra Mundial i després més ràpidament.

3 3

36

En l'actualitat, les abreviacions s'utilitzen molt freqüentment, fins i tot de forma excessiva. Habitualment s'abreugen els termes relacionats amb el domini polític, científic, militar, comercial i de noms d'organismes. El món científic utilitza gran quantitat de sigles i símbols, especialment en el camp de la medicina, on es van començar a utilitzar en les prescripcions mèdiques.

La tendència actual de les ciències de la salut és utilitzar cada cop més les abreviacions i, sobretot, les sigles. L'especialització (proliferen noms complicats tant per designar les malalties com les proves diagnòstiques) i la utilització d'aquests mots desenes de vegades durant el dia n'afavoreixen la creació i utilització.

Les abreviacions són mots escurçats i es classifiquen en abreviatures, sigles i símbols.

Hi ha termes o expressions que poden ser abreujats de dues maneres diferents: en forma d'abreviatura i en forma de sigla i acrònim (ex.: *s. coop.* i *SCOOP* per *societat cooperativa*), o bé en forma d'abreviatura i en forma de símbol (ex. *angl.* i *en per anglès* [llengua]).

3 3 1 Les abreviatures

L'abreviatura és la representació d'un mot al qual s'han suprimit algunes lletres a partir de la inicial. S'escriu amb minúscula o majúscula, d'acord amb la manera com s'escriu el mot sencer. Les abreviatures ja establertes duen un punt al final o bé una barra obliqua (mai els dos signes alhora) del mot per diferenciar-les dels mots no abreujats.

Exemple:

exc. per *excepció*, *Excma.* per *Excel·lentíssima*, *c/* per *carrer*

Les abreviatures que s'escriuen amb punt final es poden formar:

a) Per suspensió, en què s'omet la part final del mot.

Exemple:

adm. per *administració*, *cap.* per *capítol*
inject. per *injectable*, *odont.* per *odontologia*

b) Per contracció, en què totes o algunes de les lletres interiors se suprimixen.

Exemple:

Dr. per *doctor*, *gral.* per *general*
pl. per *plaça*, *pral.* per *principal*

Només es pot posar una marca de plural en les abreviatures formades per contracció, ja que conserven el final del mot.

Exemple:

Sres. per *senyores*, *ptes.* per *pessetes*

Conserven l'accent si el mot sencer en du.

Exemple:

pàg. per *pàgina*, *núm.* per *número*, *màx.* per *màxim*

Quan no estan establertes, es formen amb un punt situat davant la primera vocal de la síl·laba a partir de la qual s'escurça el mot.

Les abreviatures es llegeixen desenvolupant els mots. Així, escrivim *p.o.*, però llegim *per ordre*.

3 **3** **2** *Els símbols*

Els símbols són abreviacions de noms d'unitat de pes i mesura, d'elements químics, de monedes, etc., acceptades internacionalment.

Els símbols no porten punts ni espais entremig. Tampoc no presenten marques de plural.

Exemple:

g per *gram*, *km* per *quilòmetre*

S'escriuen amb minúscula o amb majúscula d'acord amb les normes ISO (International Organization for Standardization) i altres convencions internacionals.

3 **3**

38

Exemple:

MEUR per *milions d'euros*, *H* per *hotel*, *h* per *hora*,
pH per *potència d'hidrogen*

Entre un símbol i la xifra que el precedeix hi ha d'haver un espai.

Exemple:

13 cm per *13 centímetres*

Els símbols es poden representar per mitjà de lletres (*rpm* per *revolucions per minut*), de xifres (*7*, *VII*) o de pictogrames o ideogrames (*∅* per *diàmetre*, % per *tant per cent*).

3 3 3 *Les sigles i els acrònims*

Una sigla està formada per la lletra o grup de lletres inicials de les paraules que formen el nom d'entitats, d'organismes, d'associacions, de patologies, d'instruments, de tècniques de diagnòstic, etc. En canvi, els acrònims es formen a partir de les síl·labes de la denominació.

Les sigles, habitualment, s'escriuen amb lletra majúscula, i no s'han de posar punts al final de cada mot escurçat ni s'han de deixar espais entremig.

Exemple:

PIB per *producte interior brut*

CAP per *centre d'atenció primària*

Cal mantenir, però, la forma de les sigles i dels acrònims ja establerts.

Exemple:

Hb_cAg per *antigen del nucli (core) del virus de l'hepatitis B*

Les sigles no tenen accent gràfic, ni forma de plural, però conserven el gènere i el nombre del primer nom sense abreujar.

Exemple:

la *PAO* per la *prescripció d'article ortoprotètic*

el *DIU* per *dispositiu intrauterí*

les *HCAP* per les *històries clíniques d'atenció primària*

els *CAP* pels *centres d'atenció primària*

S'apostrofen d'acord amb les regles ortogràfiques i segons si es llegeixen:

- Per síl·labes: s'apostrofen com qualsevol altra paraula.

Exemple:

la *UNED* per la *Universitat Nacional d'Educació a Distància*

l'*ICS* per l'*Institut Català de la Salut*

- Lletre per lletre: s'apostrofen tenint en compte la paraula que resulta de lletrejar-les.

Exemple:

l'*MTS* per la *malaltia de transmissió sexual* i es lletreja *l'emateessa*

la *UP* per la *unitat productiva* i es lletreja *la upé*

Cal evitar, tant com sigui possible, de duplicar sigles per indicar que el terme és plural.

Exemple:

els *EUA* en comptes dels *EEUU* per indicar els *Estats Units d'Amèrica*

Hi ha sigles que esdevenen mots comuns, és a dir, que s'estableixen com a termes nous. Quan es produeix aquest fenomen, s'escriuen amb totes les lletres, en minúscula, s'accentuen i poden tenir derivats i plurals.

Exemple:

la sigla *SIDA* (per *síndrome d'immunodeficiència adquirida*) ha esdevingut un mot nou amb significació pròpia, la *sida*

Una mateixa sigla pot representar denominacions diferents.

Exemple:

AV pot significar *accident vascular o auriculoventricular*

DT pot significar *vacuna contra la diftèria* i el *tètanus*, *delírium trèmens* o *disposició transitòria*

Evidentment, podrem deduir fàcilment quin significat representa segons el context on es troba la sigla en qüestió.

Cal evitar l'ús abusiu de les sigles quan tinguin un àmbit reduït o quan siguin del tot innecessàries.

El primer cop que apareix una sigla en un text va entre parèntesi darrere la denominació desplegada que representa, tret dels casos en què ja sigui molt coneguda.

Els acrònims estan formats per lletres o segments inicials o finals extrets dels mots que componen un sintagma*.

Exemple:

CatSalut per *Servei Català de la Salut*

IMERSO per *Institut de Migracions i Serveis Socials*

* A la llista alfabètica d'abreviacions s'han classificat els acrònims dins de les sigles.

*Prefixos,
sufixos i arrels*

4

En la classificació que es presenta a continuació s'han agrupat els prefixos d'acord amb el **significat** que afegeixen a l'arrel. El valor que manifesten –negació, quantitat, posició, direcció...– és el criteri que n'explica la distribució.

4 1 1 *De valor negatiu*

Prefix	Significat	Exemples
a-, an-	no, manca de	anormal, anestèsia
anti-	en contra de, oposat a	antiasmàtic
contra-	en contra de, oposat a	contraindicació
des-	invers a, absència de, negació	desinfecció
in- (im-: davant b, m, p) (il-: davant l) (ir-: davant r)	no, manca de, privació	immadur, intolerant il·legal irregular

4 1 2 *De nombre, quantitat i mesura*

Prefix	Significat	Exemples
ambi-	ambdós, els dos	ambidextre
braqui-	curt	braquiesòfag
di-, bi-	dos	dizigòtic, bilateral
dipl-, diplo-, dupl-	doble	diplococ, duplicitat
esteno-	estret	estenosi
hemi-, semi-	meitat, mig	hemiplegia, semipermeable
hiper-	per sobre, en excés	hipertèrmia
hipo-	per sota, en grau deficient	hipoglucèmic
macro-, mega- megalo-	gran, gros	macrocefàlia, megacòlon, megalocèfal
micr-, micro-	petit	microtrauma
mono-, uni-	un	monozigòtic, unicel·lular

Prefix	Significat	Exemples
nul·li-	cap	nul·lípara
oligo-	poc, petit	oligodípsia, oligoelement
pan-	tot, enter, sencer	panartritis, pandèmia
pent-, penta-, quinque-	cinc	pentadàctil, quinquevalent
poli-, multi-	més d'un, molt	polidípsia, múltipara
pol·laci-	freqüent, sovint	pol·laciúria
primi-	primera	primípara
super-	en excés	superinfecció
tetra-, quadri-	quatre	tetraparèsia, quadríceps
tri-, ter-	tres, tres vegades	trigemin, ternari
ultra-	més que, en un grau excessiu	ultrasò

4 | 1 | 3 De posició

4 | 1

44

Prefix	Significat	Exemples
acro-	extrem, situat a l'extremitat, el més alt	acroartritis
ante-, antero-, pre-	davant de, anterior	antecardi, anterolateral, precordial
dextro-	a la dreta de	dextrocàrdia
ect-, ecto-, exo-	de fora, extern, fora de	ectoderma, exogènic
epi-, supra-	per sobre de, damunt de	epigastri, suprarenal
hipo-, infra-, sub-	sota, per sota de	hipogastri, subcutània, infraclavicular
latero-	costat	laterocervical
medi-, medio-, mes-, meso-	al mig de, mitjà	mediofrontal, mesocardi
par-, para-	al costat de, a prop de	paranasal
post-, postero-	després de, darrere, posterior	postoperatori, posterolateral

Prefixos

Prefix	Significat	Exemples
pro-	abans de	progenitor
retro-	darrere de, endarrere	retrolingual
sinistro-	esquerre, a l'esquerra de	sinistrocàrdia

4 **1** **4** *De direcció*

Prefix	Significat	Exemples
ab-	cap a fora, lluny de, separació, allunyament	abducció
ad-	cap a, vers al centre, proximitat	adducció
circum-, peri-	al voltant de, a la vora	circumcisió, periosti
end-, endo-, ent-, ento-, intra-	cap a dins, dins, intern, a l'interior de	endometri, entòcit, intravenós
per-, trans-	a través de	percutani, transabdominal

4 **1** **5** *De color*

Prefix	Significat	Exemples
cian-, ciano-	blau fosc	cianosi
cirro-	groc taronja / groc vermellós	cirrosi
cloro-	verd clar	clorofil·la
crom-, cromo- cromat-, cromato-	color	cromosoma, cromatòpsia, cromatografia
eosino-	rosat	eosinòfil
eritr-, eritro-	vermell	eritròcit
glauco-	gris verdós	glaucoma
icter-, ictero-, xant-, xanto-	groc	icterícia, xantodèrmia
-leuc-, leuco-, alb-	blanc	leucòcit, albí
melan-, melano-	negre	melanina, melanòcit

4 | **1** | **6** *Altres qualitats*

Prefix	Significat	Exemples
al·lo-	altre, diferent, condició, diferent de l'habitual	al·lopatia
aniso-	desigual	anisocromàtic
basi-, baso-	caràcter bàsic	basicitat, basòfil
bradi-	lent	bradicàrdia
dis-	difícil, mal	dismòrfia
escler-, esclero-	enduriment, dur	esclerosi, esclerotríquia
eu-	bo, normal, avantatjós	eutonia
ferro-, ferri-, sider-, sidero-	ferro, presència de ferro	ferropènia, ferritina, siderèmia, sideròcit
heter-, hetero-	diferent, altre que l'habitual	heterosexual
homeo-	semblant	homeopatia
homo-, iso-	igual, el mateix	homosexual, isotèrmia
neo-	nou, recent, darrer	neonatal
neutro-	ni àcid, ni bàsic	neutròfil
orto-	dret, recte, correcte, regular	ortodòncia
poiquilo-, pecilo-	variat, irregular, deformat	poiquilocitosi, pecilocitosi
pseudo-	fals	pseudoparàlisi
taqui-	ràpid	taquicàrdia

En la classificació que es presenta a continuació s'han agrupat els sufixos d'acord amb el significat i la categoria gramatical que afegeixen a l'arrel.

4 2 1 *De relació o pertinença*

Sufix	Significat	Exemples
-à -ana	relatiu o pertanyent a	la pelvis: pelvià
-iac -iaca	relatiu o pertanyent a	el cor: cardíac
-al	relatiu o pertanyent a	la saliva: salival
-ant	relatiu o pertanyent a	l'estrès: estressant
-ar	relatiu o pertanyent a	el múscul: muscular
-ari -ària	relatiu o pertanyent a	l'orina: urinari
-ic -ica	relatiu o pertanyent a	el fetge: hepàtic
-iu -iva	relatiu o pertanyent a	l'oïda: auditiu
-oide	en forma de, semblant a	el greix: lipoide
-ós -osa	relatiu o pertanyent a	un medicament: medicamentós
-tori -òria	relatiu o pertanyent a	la respiració: respiratori

4 2 2 *De possibilitat*

Sufix	Significat	Exemples
-able, -ible	capaç de, possibilitat	responsable, reprimible
-iu -iva	possibilitat de, que té el poder de	auditiu, coagulatiu

4 2 3 *De condició o estat*

Sufix	Significat	Exemples
-asi	condició de / estat patològic	virasi
-dor	aptitud o propensió, qualitat de	transportador

Sufix	Significat	Exemples
-ia	condició de / estat patològic	icterícia
-iasi	condició de / estat	litiasi
-isme	condició de / estat patològic	nerviosisme
-osi	condició anormal / afecció de	artrosi, neurosi

4 2 4 *D'acció i efecte*

Sufix	Significat	Exemples
-ció	acció i efecte de	coagulació
-ment	acció i efecte	creixement

4 2 5 *D'especialitat o especialista*

Sufix	Significat	Exemples
-iatre -a	especialista en un camp d'estudi	pediatre
-iatria	especialitat mèdica	psiquiatria
-ista	especialista en un camp d'estudi	dentista
-òleg -òloga	especialista en un camp d'estudi	psicòloga
-logia	especialitat mèdica	odontologia

4 2 6 *De cirurgia*

Sufix	Significat	Exemples
-centesi	punció	toracocentesi
-clàstic(a)	fracturar l'os	osteoclàstica
-clisi	rentar, netejar	venòclisi
-desi	lligam	artròdesi
-ectomia	extirpació, escissió	amigdalectomia
-lisi	destrucció, dissolució	ostèlisi
-pèxia	fixació, coagulació	mastopèxia

Sufix	Significat	Exemples
-plàstia	operació correctiva	rinoplàstia
-ràfia	sutura	gastrorràfia
-stomia	obertura nova, obertura artificial	colostomia
-tom	instrument per tallar	osteòtom
-tomia	tall, incisió	laringotomia
-trípsia	acció de triturar	litotrípsia (litotrícia)

4 2 7 De tècniques de diagnosi

Sufix	Significat	Exemples
-foresi	transmissió, acció de portar	electroforesi
-graf	aparell per registrar	electrocardiògraf
-grafia	registre d'imatges	radiografia
-grama	registre, gràfic, escrit	electrocardiograma
-metre	aparell de mesura	termòmetre
-metria	mesurament / mesurar	audiometria
-scopi	instrument per mirar	laringoscopi
-scòpia	examen òptic / observació	gastroscòpia

4 2 8 De malalties i estats patològics

Sufix	Significat	Exemples
-àlgia	dolor sense lesió	cefalàlgia
-cele	quist, hèrnia	meningocele
-èctasi	dilatació anormal	bronquièctasi
-fília	atracció, tendència, simpatia	hemofília
-fob -a, -fòbia	aversió, rebuig	claustrofòbia, hidròfob
-gen	que genera, produeix, causa	oncogen, carcinogen
-itis	inflamació de	gastritis, apendicitis
-malàcia	reblaniment	osteomalàcia
-megàlia	augment de volum	hepatomegàlia

Sufix	Significat	Exemples
-odínia	dolor	esofagodínia
-olistesi	relliscada, caiguda	espondilolistesi
-oma	tumor	hepatoma, carcinoma
-osi	augment de	leucocitosi
-parèsia	paràlisi lleugera o incompleta	hemiparèsia
-patia	malaltia de	nefropatia, neuropatia
-pènia	disminució de, escassetat	leucocitopènia
-plegia	paràlisi	hemiplegia
-poesi	formació de	trombopoesi
-ptosi	caiguda d'un òrgan	blefaroptosi
-ràgia	vessament, vessar	hemorràgia
-rea	pèrdua, vessament, flux	rinorrea
-sclerosi	tornar-se dur	arteriosclerosi
-stenosi	estretor patològica	angiostenosi

Sufix	Significat	Exemples
-dípsia	tenir set, necessitat de beure	olidípsia
-èmesi	vòmit	hematèmesi
-èmia	relatiu a la sang	anèmia, leucèmia
-estèsia	sentir, sensació, sensibilitat	anestèsia
-fàgia	menjar, consumir	odinofàgia
-logia	estudi, procediment, ciència, teoria	cardiologia
-orèxia	apetit, gana	anorèxia
-pnea	respirar	dispnea
-prandial	relatiu o pertanyent a l'àpat, menjar	postprandial
-stasi, -stàsia	aturada, immobilitat	diàstasi, hemostàsia
-trof -a, -tròfia	alimentació, desenvolupament	hipertrofia
-úria	orina, en l'orina	glucosúria

La classificació següent segueix el criteri d'ordenació de les arrels tenint en compte el grup anatòmic o funcional al qual pertanyen.

4 3 1 *Generals*

Arrel	Significat	Exemples
andro	baró, home	androgènic
antropo	home, ésser humà	antropogènesi
aracn(o)	relació amb aranya o membrana aracnoide	aracnoïditis
axi(o)	eix	axial
bio	vida	biologia
dem	població	demografia
eco	ambient / medi / casa	ecologia
eco	eco	ecografia
etio	causa	etiologia
farmaco	medicament, droga	farmacologia
filax	defensa	profilaxi
fisio	natura / funció	fisioteràpia, fisiologia
fit(o)	planta	fitòloga
fren(o)	ment	frenopatia
ger	senil, vellesa	geriatria
gin, gine, gino, gineco	dona	ginecologia
morf(o)	forma	dismorfisme, polimorfonuclear
nict(i)(o), noct(i)	nit	nictúria, noctambulisme
psic(o)	ànima	psicoanàlisi, psicosomàtic
soma(to)	cos	liposoma, somatologia
xen(o)	estranger, estrany	xenofòbia, xenoftàlmia

4 3 2 *De parts anatòmiques*

Arrel	Significat	Exemples
braqui(o)	braç	braquiàlgia
cefal(o)	cap, testa, crani	cefalocentesi
cervic(o), traquel(o)	coll	cervicobraquial, traquelocistitis
cox(o)	maluc, anca	coxartritis
dactil(o)	dit	dactilodínia, dactilàlgia
gon(i), genu	genoll	gonartrosi, genucubital
làpar(o)	abdomen	laparoscòpia, laparotomia
pod(o)	peu	podologia
prosop(o)	cara	prosopàlgia
quir(o)	mà	quiromegàlia
top(o)	lloc, regió	distòpia
torac(o), estet(o)	tòrax	toracoplàstia, estetoscopi

4 3 3 *D'ossos, articulacions i músculs*

Arrel	Significat	Exemples
artr(o)	articulació	artritis, artràlgia
condr(o)	cartílag	condromalàcia
cost(o)(i)	costella	costoclavicular
espondil(o)	vèrtebra	espondiloartritis
miel(o)	medul·la, moll de l'os	osteomielitis
mio	múscul	miocardi, miologia
ost, oste(o)	os	periostitis, osteologia
raqui(o), espin(o)	columna vertebral	raquiocentesi, espinocostal

4 3 4 *De l'aparell digestiu*

Arrel	Significat	Exemples
colangi(o) (cole+angi)	vies biliars	colangièctasi
colecist(o) (cole+cist)	bufeta biliar	colecistografia

Arrel	Significat	Exemples
colo, colon(o)	còlon	coloscopi, colonoscopi
enter(o)	budell, especialment budell prim	enteritis
estomat(o)	boca	estomatologia
gastr(o)	estómac	gastrorràgia
gingiv(o)	geniva	gingivitis
gloss(o)	llengua	glossitis
hepat(o), hepar	fetge	hepatitis, heparina
hepàtic	conducte hepàtic	hepaticorràfia
odont(o)	dent	odontàlgia

4 3 5 *De l'aparell cardiovascular*

Arrel	Significat	Exemples
aden(o)	glàndula, gangli	adenopatia
angi(o)	vas	angiotomia
cardi(o), càrdia	del cor	miocardi, taquicàrdia, cardiologia
cordi	cor	precordial
fleb(o), ven(o)(i)	vena	flebitis, venosclerosi
limfaden	gangli limfàtic	limfadenocèle

4 3

53

4 3 6 *De pulmó, diafragma i melsa*

Arrel	Significat	Exemples
esplen(o)	relatiu a la melsa	esplenomegàlia
fren(o)	membrana, diafragma	frenocele
pneum(o)	pulmó	pneumònia

4 3 7 *De l'aparell urogenital*

Arrel	Significat	Exemples
blast(o)	germen, embrió	blastogènesi, eritroblast

Arrel	Significat	Exemples
cist(o)	bufeta urinària	cistitis
colp(o), vagin(o)	vagina	colposcòpia, vaginitis
episio, vulv	vulva	episiotomia, vulvitis
gamet	cèl·lula sexual	gametogènesi
hister(o), metr(o)	matriu, úter	histerectomia, metrorràgia
mam(o), mast(o)	mamella, mama	mamogen, mastografia
nefr(o), ren(o)	ronyó	nefrosi, renal
orqui(o)	testicle	orquitis
ov(o)(i)	ou	ovogènesi, oviducte
piel(o)	pelvis renal	pielonefritis
salping(o)	tub, trompa	salpingitis
toco	part, infantament	tocòleg, tocòloga
traquel(o)	coll de l'úter	traqueloplàstia

4 3

54

4 3 8

Del sistema nerviós i dels òrgans dels sentits

Arrel	Significat	Exemples
blefar(o)	parpella	blefaritis
miel(o)	medul·la espinal	mieloma
neur(o)	nervi	neurotoxina
oftalm(o), ocul(o)	ull	oftalmòleg, oculista
op(o), opt(o)	ull, relació amb la vista	diplopia, optotip
ot(o)	orella, oïda	otomicosi
querat(o), cerat(o)	còrnia	queratitis, ceratitis
rin(o)	nas	rinitis

4 3 9

De pell i mucoses

Arrel	Significat	Exemples
dermat(o), dermat(o)	pell	dermatosi, dermoflebitis

Arrel	Significat	Exemples
tel(i)(o)	membrana de revestiment	epiteli, endoteli
ungu(i)	ungla	periungual

4 3 10 *De cèl·lules i teixits*

Arrel	Significat	Exemples
cario	relacionat amb el nucli cel·lular	megacariòcit
cit(o), cel·lul(o)	cèl·lula	citologia, cel·lulicida
globina	proteïna	hemoglobina
granul	gra petit o partícula	granulòcit
hist(o), histio	teixit	histologia, histiòcit

4 3 11 *D'humors, secrecions i excrecions orgàniques*

Arrel	Significat	Exemples
adip(o), lip(o)	greix	adipós, lipèmia
col(e), bili	bilis	colecist, bilirubina
copr(o), fecal(o)	femta, excrement	coprocultiu, fecalúria
esperm(o), espermat(o)	semen, espermatozoide	espermicida, espermatòlisi
galact(o), lact(o)	llet	galactorrea, lactoreia
hem(o)(a), hemat(o)	sang	hemograma, hematúria
hidr(o)	suor, aigua, líquid	dishidrosi
limf(o)	limfa	limfòcit
sial(o), ptial(o)	saliva	sialodectomia, ptialogènic
ur(o), uron(o)	orina, en l'orina	urodònia, uronòfil

4 3 12 *De funcions*

Arrel	Significat	Exemples
ambul	caminar	somnambulisme

Arrel	Significat	Exemples
audi(o)	audició	audiometria
crin(o)	secretar	endocrinologia
fag(o)	menjar	fagòcit
fas, log(o)	parlar / relació amb la parla	afàsia, logopèdia
fon(o)	so, veu	afonia
hipn(o)	son	hipnòtic
men(o)	mes	amenorrea
mnes	recordar	amnèsia
orex	tenir gana	orexigen
pneo	respirar	pneòmetre
stalsi	contracció	peristàltic
trof(o)	nodrir, desenvolupar	trofopatia

4 3 13 *De malalties i estats patològics*

Arrel	Significat	Exemples
alg(e)(o)(io), algesi	relació amb el dolor	algiomuscular, algesímetre
anquilo	tort, corbat	anquilodactília
cancer, carcin(o)	càncer, tumor maligne	cancerigen, carcinoma
cifo	encorbat cap endavant	cifosi
escolio	torçat	escoliosi
lit(o)	càlcul	coelitiasi
lord(o)	corbat	lordòtic
malac(o)	reblaniment	malacopatia
pat(o), nos(o)	malaltia, sofriment	patologia, nosologia
pio	pus	picohemotòrax
piret(o)	febre	hiperpirèxia, antipirètic
pneuma, pneumat(o)	aire, vent, gas	pneumartrografia, pneumatocàrdia
semio	signe, símptoma	semiologia
seps, sept	infecció	asèpsia, septicèmia
tox(o)(i), toxic(o)	verí	toxologia, toxicòleg
tromb(o)	coàgul	trombosi

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

A

a-, an-	no, manca de	anormal, anestèsia
-à -ana	relatiu o pertanyent a	la pelvis: pelvià
ab-	cap a fora, lluny de, separació, allunyament	abducció
-able	capaç de, possibilitat	responsable
acro-	extrem, situat a l'extremitat, el més alt	acroartritis
ad-	cap a, vers al centre, proximitat	adducció
aden(o)	glàndula, gangli	adenopatia
adip(o)	greix	adipós
-al	relatiu o pertanyent a	la saliva: salival
al·lo-	altre, diferent, condició, diferent de l'habitual	al·lopatia
alb-	blanc	albí
alg(e)(o)(io)	relació amb el dolor	algiomuscular
algesi	relació amb el dolor	algesímetre
-àlgia	dolor sense lesió	cefalàlgia
ambi-	ambdós, els dos	ambidextre
ambul	caminar	somnambulisme
andro	baró, home	androgènic
angi(o)	vas	angiotomia
aniso-	desigual	anisocromàtic
anquilo	tort, corbat	anquilodactília
-ant	relatiu o pertanyent a	l'estrès: estressant
ante-	davant de, anterior	antecardi
antero-	davant de, anterior	anterolateral
anti-	en contra de, oposat a	antiasmàtic
antropo	home, ésser humà	antropogènesi
-ar	relatiu o pertanyent a	el múscul: muscular
aracn(o)	relació amb aranya o membrana aracnoide	aracnoiditis
-ari -ària	relatiu o pertanyent a	l'orina: urinari
artr(o)	articulació	artritis, artràlgia
-asi	condició de / estat patològic	virasi
audi(o)	audició	audiometria
axi(o)	eix	axial

B

basi-, baso-	caràcter bàsic	basicitat, basòfil
bi-	dos	bilateral
bili	bilis	bilirubina
bio	vida	biologia
blast(o)	germen, embrió	blastogènesi, eritroblast
blefar(o)	parpella	blefaritis
bradi-	lent	bradicàrdia
braqui-	curt	braquiesòfag
braqui(o)	braç	braquiàlgia

C

cancer	càncer, tumor maligne	cancerigen
carcin(o)	càncer, tumor maligne	carcinoma
cardi(o), càrdia	del cor	miocardi, taquicàrdia, cardiologia
cario	relacionat amb el nucli cel·lular	megacariòcit
cefal(o)	cap, testa, crani	cefalocentesi
cel·lul(o)	cèl·lula	cel·lulicida
-cele	quist, hèrnia	meningocele
-centesi	punció	toracocentesi
cerat(o)	còrnia	ceratitis
cervic(o)	coll	cervicobraquial
cian-, ciano-	blau fosc	cianosi
cifo	encorbat cap endavant	cifosi
-ció	acció i efecte de	coagulació
circum-	al voltant de, a la vora	circumcisió
cirro-	groc taronja / groc vermellós	cirrosi
cist(o)	bufeta urinària	cistitis
cit(o)	cèl·lula	citologia
-clàstic(a)	fracturar l'os	osteoclàstica
-clisi	rentar, netejar	venòclisi
cloro-	verd clar	clorofil·la

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

col(e)	bilis	colecist
colangi(o) (cole+angi)	vies biliars	colangièctasi
colecist(o) (cole+cist)	bufeta biliar	colecistografia
colo, colon(o)	còlon	coloscopi, colonoscopi
colp(o)	vagina	colposcòpia
condr(o)	cartílag	condromalàcia
contra-	en contra de, oposat a	contraindicació
copr(o)	femta, excrement	copro cultiu
cordi	cor	precordial
cost(o)(i)	costella	costoclavicular
cox(o)	maluc, anca	coxartritis
crin(o)	secretar	endocrinologia
crom-, cromo-	color	cromosoma
cromat-, cromato-	color	cromatòpsia, cromatografia

D

dactil(o)	dit	dactilodínia, dactilàlgia
dem	població	demografia
derm(o), dermat(o)	pell	dermoflebitis, dermatosi
des-	invers a, absència de, negació	desinfecció
-desi	lligam	artròdesi
dextro-	a la dreta de	dextrocàrdia
di-	dos	dizigòtic
dípl-, diplo, dupl-	doble	diplococ, duplicitat
-dípsia	tenir set, necessitat de beure	polidípsia
dis-	difícil, mal	dismòrfia
-dor	aptitud o propensió, qualitat de	transportador

E

eco	ambient / medi / casa	ecologia
eco	eco	ecografia
ect-, ecto-	de fora, extern, fora de	ectoderma
-èctasi	dilatació anormal	bronquièctasi
-ectomia	extirpació, escissió	amigdalectomia
-èmesi	vòmit	hematèmesi
-èmia	relatiu a la sang	anèmia, leucèmia
end-, endo-	cap a dins, dins, intern, a l'interior de	endometri
ent-, ento-	cap a dins, dins, intern, a l'interior de	entòcit
enter(o)	budell, especialment budell prim	enteritis
eosino-	rosat	eosinòfil
epi-	per sobre de, damunt de	epigastri
episio	vulva	episiotomia
eritr-, eritro-	vermell	eritròcit
escler-, esclero-	enduriment, dur	esclerosi, esclerotríquia
escolio	torçat	escoliosi
esperm(o), espermat(o)	semen, espermatzoide	espermicida, espermatòlisi
espin(o)	columna vertebral	espinocostal
esplen(o)	relatiu a la melsa	esplenomegàlia
espondil(o)	vèrtebra	espondiloartritis
esteno-	estret	estenosi
-estèsia	sentir, sensació, sensibilitat	anestèsia
estet(o)	tòrax	estetoscopi
estomat(o)	boca	estomatologia
etio	causa	etiologia
eu-	bo, normal, avantatjós	eutonia
exo-	de fora, extern, fora de	exogènic

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

F

fag(o)	menjar	fagòcit
-fàgia	menjar, consumir	odinofàgia
farmaco	medicament, droga	farmacologia
fas	parlar / relació amb la parla	afàsia
fecal(o)	femta, excrement	fecalúria
ferro-, ferri-	ferro, presència de ferro	ferropènia, ferritina
filax	defensa	profilaxi
-fília	atracció, tendència, simpatia	hemofília
fisio	natura / funció	fisioteràpia, fisiologia
fit(o)	planta	fitòloga
fleb(o)	vena	flebitis
-fob -a, -fòbia	aversió, rebuig	claustrofòbia, hidròfob
fon(o)	so, veu	afonia
-foresi	transmissió, acció de portar	electroforesi
fren(o)	ment / membrana / relació amb el diafragma o la ment	frenopatia, frenocele

G

galact(o)	llet	galactorrea
gamet	cèl·lula sexual	gametogènesi
gastr(o)	estómac	gastrorràgia
-gen	que genera, produeix, causa	oncogen, carcinogen
genu	genoll	genucubital
ger	senil, vellesa	geriatria
gin, gine, gino, gineco	dona	ginecologia
gingiv(o)	geniva	gingivitis
glauco-	gris verdós	glaucoma
globina	proteïna	hemoglobina
gloss(o)	llengua	glossitis
gon(i)	genoll	gonartrosi

-graf	aparell per registrar	electrocardiògraf
-grafia	registre d'imatges	radiografia
-grama	registre, gràfic, escrit	electrocardiograma
granul	gra petit o partícula	granulòcit

H

hem(o) (a), hemat(o)	sang	hemograma, hemàtúria
hemi-, semi-	meitat, mig	hemiplegia, semipermeable
hepar, hepat(o)	fetge	heparina, hepatitis,
hepàtic	conducte hepàtic	hepaticorràfia
heter-, hetero-	diferent,	altre que l'habitual heterossexual
hidr(o)	suor, aigua, líquid	dishidrosi
hiper-	per sobre, en excés	hipertèrmia
hipn(o)	son	hipnòtic
hipo-	per sota, en grau deficient	hipoglucèmic, hipogastri
hist(o), histio	teixit	histologia, histiòcit
hister(o)	matriu, úter	histerectomia
homeo-	semblant	homeopatia
homo-	igual, el mateix	homosexual

I

-ia	condició de / estat patològic	icterícia
-iàc -iaca	relatiu o pertanyent a	el cor: cardíac
-iasi	condició de / estat	litiasi
-iatre -a	especialista en un camp d'estudi	pediatre
-iatria	especialitat mèdica	psiquiatria
-ible	capaç de, possibilitat	reprimible
-ic -ica	relatiu o pertanyent a	el fetge: hepàtic
icter-, ictero-	groc	icterícia

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

im- (im-: davant <i>b, m, p</i>) (il-: davant <i>l</i>) (ir-: davant <i>r</i>)	no, manca de, privació	immadur, intolerant il·legal irregular
infra-	sota, per sota de	infraclavicular
intra-	cap a dins, dins, intern, a l'interior de	intravenós
-isme	condició de / estat patològic	nerviosisme
iso-	igual, el mateix	isotèrmia
-ista	especialista en un camp d'estudi	dentista
-itis	inflamació de	gastritis, apendicitis
-iu -iva	relatiu o pertanyent a / possibilitat de, que té el poder de	auditiu, coagulatiu

L

lact(o)	llet	lactorrea
lapar(o)	abdomen	laparoscòpia, laparotomia
latero-	costat	laterocervical
leuc-, leuco-	blanc	leucòcit
limf(o)	limfa	limfòcit
limfadenò	gangli limfàtic	limfadenocèle
lip(o)	greix	lipèmia
-lisi	destrucció, dissolució	osteòlisi
lit(o)	càlcul	coelitisasi
log(o)	parlar / relació amb la parla	logopèdia
-logia	estudi, procediment, ciència, teoria	cardiologia
lord(o)	corbat	lordòtic

M

macro-	gran, gros	macrocefàlia
malac(o)	reblaniment	malacopatia

-malàcia	reblaniment	osteomalàcia
mam(o)	mamella, mama	mamogen
mast(o)	mamella, mama	mastografia
medi-, medio-	al mig de, mitjà	mediofrontal
mega-	gran, gros	megacòlon
-megàlia	augment de volum	hepatomegàlia
megalo-	gran, gros	megalocèfal
melan-, melano-	negre	melanina, melanòcit
men(o)	mes	amenorrea
-ment	acció i efecte	creixement
mes-, meso-	al mig de, mitjà	mesocardi
metr(o)	matriu, úter	metrorràgia
-metre	aparell de mesura	termòmetre
-metria	mesurament / mesurar	audiometria
micr-, micro-	petit	microtrauma
miel(o)	medul·la, moll de l'os	osteomielitis, mieloma
mio	múscul	miocardi, miologia
mnes	recordar	amnèsia
mono-	un	monozigòtic
morf(o)	forma	dismorfisme, polimorfonuclear
multi-	més d'un, molt	multípara

N

nefr(o)	ronyó	nefrosi
neo-	nou, recent, darrer	neonatal
neur(o)	nervi	neurotoxina
neutro-	ni àcid, ni bàsic	neutròfil
nict(i)(o)	nit	nictúria
noct(i)	nit	noctambulisme
nos(o)	malaltia, sofriment	nosologia
nul·li-	cap	nul·lípara

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

O

ocul(o)	ull	oculista
-odínia	dolor	esofagodínia
odont(o)	dent	odontàlgia
oftalm(o)	ull	oftalmòleg
-oide	en forma de, semblant a	el greix: lipoide
-òleg -òloga	especialista en un camp d'estudi	psicòloga
oligo-	poc, petit	oligodípsia, oligoelement
-olistesi	relliscada, caiguda	espondilolistesi
-oma	tumor	hepatoma, carcinoma
op(o)	ull, relació amb la vista	diplopia
opt(o)	ull, relació amb la vista	optotip
orex	tenir gana	orexigen
-orèxia	apetit, gana	anorèxia
orquí(o)	testicle	orquitis
orto-	dret, recte, correcte, regular	ortodòncia
-ós -osa	relatiu o pertanyent a	un medicament: medicamentós
-osi	condició anormal / afecció de / augment de	artrosi, neurosi, leucocitosi
ost, oste(o)	os	periostitis, osteologia
ot(o)	orella, oïda	otomicosi
ov(o)(i)	ou	ovogènesi, ovicida

P

pan-	tot, enter, sencer	panartritis, pandèmia
par-, para-	al costat de, a prop de	paranasal
-parèsia	paràlisi lleugera o incompleta	hemiparèsia
pat(o)	malaltia, sofriment	patologia
-patia	malaltia de	nefropatia, neuropatia
pecilo-	variat, irregular, deformat	pecilocitosi
-pènia	disminució de, escassetat	leucocitopènia
pent-, penta-	cinc	pentadàctil
per-	a través de	percutani

peri-	al voltant de, a la vora	periosti
-pèxia	fixació, coagulació	mastopèxia
piel(o)	pelvis renal	pielonefritis
pio	pus	piohemotòrax
piret(o)	febre	hiperpirèxia, antipirètic
-plàstia	operació correctiva	rinoplàstia
-plegia	paràlisi	hemiplegia
-pnea	respirar	dispnea
pneo	respirar	pneòmetre
pneum(o)	pulmó	pneumònia
pneuma, pneumat(o)	aire, vent, gas	pneumartrografia, pneumatocàrdia
pod(o)	peu	podologia
-poesi	formació de	trombopoesi
poiquilo-	variat, irregular, deformat	poiquilocitosi
pol·laci-	freqüent, sovint	pol·laciúria
poli-,	més d'un, molt	polidípsia
post-, postero-	després de, darrere, posterior	postoperatori, posterolateral
-prandial	relatiu o pertanyent a l'àpat, menjar	postprandial
pre-	davant de, anterior	precordial
primi-	primera	primípara
pro-	abans de	progenitor
prosop(o)	cara	prosopàlgia
pseudo-	fals	pseudoparàlisi
psic(o)	ànima	psicoanàlisi, psicossomàtic
ptial(o)	saliva	ptialogènic
-ptosi	caiguda d'un òrgan	blefaroptosi

Q

quadri-	quatre	quadríceps
querat(o)	còrnia	queratitis
quinque-	cinc	quinquevalent
quir(o)	mà	quiromegàlia

Llista alfabètica dels prefixos, els sufixos i les arrels

R

-ràfia	sutura	gastrorràfia
-ràgia	vessament, vessar	hemorràgia
raqui(o)	columna vertebral	raquiocentesi
-rea	pèrdua, vessament, flux	rinorrea
ren(o)	ronyó	renal
retro-	darrere de, endarrere	retrolingual
rin(o)	nas	rinitis

S

salping(o)	tub, trompa	salpingitis
-sclerosi	tornar-se dur	arteriosclerosi
-scopi	instrument per mirar	laringoscopi
-scòpia	examen òptic / observació	gastroscòpia
semio	signe, símptoma	semiologia
seps, sept	infecció	asèpsia, septicèmia
sial(o)	saliva	sialodectomia
sider-, sidero-	ferro, presència de ferro	siderèmia, sideròcit
sinistro-	esquerre, a l'esquerra de	sinistrocàrdia
soma(to)	cos	liposoma, somatologia
stalsi	contracció	peristàltic
-stasi, -stàsia	aturada, immobilitat	diàstasi, hemostàsia
-stenosi	estretor patològica	angiostenosi
-stomia	obertura nova, obertura artificial	colostomia
sub-	sota, per sota de	subcutània
super-	en excés	superinfecció
supra-	per sobre de, damunt de	suprarenal

T

taqui-	ràpid	taquicàrdia
tel(i)(o)	membrana de revestiment	epiteli, endoteli
ter-	tres, tres vegades	ternari
tetra-	quatre	tetraparèsia

toco	part, infantament	tocòleg, tocòloga
-tom	instrument per tallar	osteòtom
-tomia	tall, incisió	laringotomia
top(o)	lloc, regió	distòpia
torac(o)	tòrax	toracoplàstia
-tori -òria	relatiu o pertanyent a	la respiració: respiratori
tox(o)(i), toxic(o)	verí	toxologia, toxicòleg
trans-	a través de	transabdominal
traquel(o)	coll, coll de l'úter	traquelocistitis, traqueloplàstia
tri-	tres, tres vegades	trigemin
-trípsia	acció de triturar	litotrípsia (litotrícia)
-trof -a, -tròfia	alimentació, desenvolupament	hipertrofia
trof(o)	nodrir, desenvolupar	trofopatia
tromb(o)	coàgul	trombosi

U

ultra-	més que, en un grau excessiu	ultrasò
ungu(i)	ungla	periungual
uni-	un	unicel·lular
ur(o), uron(o)	orina, en l'orina	urodínia, uronòfil
-úria	orina, en l'orina	glucosúria

V

vagin(o)	vagina	vaginitis
ven(o)(i)	vena	vensclerosi
vulv	vulva	vulvitis

X

xant-, xanto-	groc	xantodèrmia
xen(o)	estranger, estrany	xenofòbia, xenoftàlmia

*Recull d'abreviacions
de l'àmbit sanitari*

5

Ordenades per la paraula o el sintagma complets*

A

per abonar en compte	p. a. en cte.	AB
per absència	p. abs.	AB
Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears	ACMCB	SG
acadèmic -a	acad.	AB
accident vascular	AV	SG
accident vascular cerebral	AVC	SG
àcid acetilsalicílic	AAS	SG
àcid desoxiribonucleic (<i>deoxyribonucleic acid</i>)	DNA ADN	SG
àcid paraaminobenzoic	PABA	SG
àcid ribonucleic (<i>ribonucleic acid</i>)	RNA	SG
Acord de Formació Contínua per a les Administracions Públiques	AFCAP	SG
activitats de la vida diària	AVD	SG
addicional	add.	AB
adjunt -a	adj.	AB
administració	adm.	AB
Administració d'Aliments i Medicaments (Food and Drug Administration, EUA)	FDA	SG
abans de l'administració	a. a.	AB
després de l'administració	p. a.	AB
administrar amb recepta exacta (<i>detur cum formula</i>)	d. c. f.	AB
adreça electrònica	a/e	AB
advertiu-ho bé (<i>nota bene</i>)	n. b. NB	AB SG
Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques	AATM	SG
Agència Europea del Medicament	AME	SG
agost	ag.	AB
això és (<i>id est</i>)	i. e.	AB
això és norma (<i>Das ist Norm</i>)	DIN	SG
ajuntament	aj.	AB
alemany	de al.	SB AB
alimentació	alim.	AB
alimentari -ària	alim.	AB

* AB: abreviatura. SG: sigla. SB: símbol.

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

altes hospitalàries	AH	SG
altitud	alt.	AB
í altres (<i>et alii</i>)	et al.	AB
altura	alt.	AB
ambulància	ambul.	AB
ambulatori	amb.	AB
anàlisi	anàl.	AB
analogia	anal.	AB
anatomia	anat.	AB
angiografia de sostracció digital (<i>digital subtraction angiography</i>)	DSA	SG
angiografia digital intravenosa de sostracció (<i>digital intravenous angiography</i>)	DIVAS	SG
angiologia i cirurgia vascular	ACV	SG
anglès	en angl.	SB AB
antiestreptolisina	ASL	SG
anticonceptius orals	AO	SG
anticòs	Ac	SB
antigen	Ag	SB
antigen de la membrana (<i>envelope</i>) del virus de l'hepatitis B	Hb_eAg AgHB_e	SG
antigen de superfície (<i>surface</i>) del virus de l'hepatitis B	Hb_sAg AgHB_s	SG
antigen del nucli (<i>core</i>) del virus de l'hepatitis B	HB_cAg AgHB_c	SG
antigen del virus de l'hepatitis A (<i>hepatitis A antigen</i>)	HA_{Ag} AgHA	SG
antigen d'histocompatibilitat (<i>human leukocyte antigen</i>)	HLA	SG
antiinflamatori no esteroïdal	AINE	SG
any	a.	AB
sense any (<i>sine anno</i>)	s. a.	AB
anys potencials de vida perduts	APVP	SG
apartat	apt.	AB
apèndix	ap.	AB
aproximadament	aprox.	AB
àrea	a	SB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

àrea bàsica de salut	ABS	SG
àrea de vigilància intensiva	AVI	SG
arítmia cardíaca	AC	SG
article	art.	AB
articulació temporomandibular	ATM	SG
arxiu	arx.	AB
arxivística	arx.	AB
assessor -a	ass.	AB
assignatura	assign.	AB
assistència pública domiciliària	APD	SG
associació	assoc.	AB
Associació Catalana d'Ambulàncies	ACDA	SG
Associació Catalana de Treball Unitari Antisida	ACTUA	SG
Associació Espanyola contra el Càncer	AECC	SG
associat -ada	assoc.	AB
atac isquèmic transitori	AIT	SG
atenció a la salut sexual i reproductiva (abans PSAD, Programa sanitari d'atenció a la dona)	ASSIR	SG
a l'atenció de	a/	AB
atenció domiciliària	ATDOM	SG
atenció especialitzada	AE	SG
atenció primària	AP	SG
atenció primària de salut	APS	SG
aurícula dreta	AD	SG
aurícula esquerra	AE	SG
auriculoventricular	AV	SG
auscultació respiratòria	AR	SG
per autorització	p. a. p. aut.	AB
auxiliar	aux.	AB
avinguda	av.	AB

B

bacil de Calmette-Guérin	BCG	SG
bacil de Koch	BK	SG
Badalona Gestió Assistencial, SL	BGA, SL	SG

---

baixada	bda.	AB
baixos	bxs.	AB
Barcelona	Barna. BCN	AB SB
batxillerat	batx.	AB
bibliografia	bibl.	AB
biblioteca	bibl.	AB
biologia	biol.	AB
biòpsia toràcica percutània	BTP	SG
bioquímica	bioq.	AB
Boletín Informativo de la Seguridad Social	BISS	SG
bon estat general	BEG	SG
botànica	bot.	AB
bronquitis pneumopàtica crònica obstructiva	BNCO	SG
butlletí	butll.	AB
Butlletí d'Informació Farmacoterapèutica	BIF	SG
Butlletí d'Informació Terapèutica	BIT	SG
Butlletí Epidemiològic de Catalunya	BEC	SG
Butlletí Estadístic de Defunció	BED	SG
Butlletí Estadístic de Naixement	BEN	SG
Butlletí Oficial de la Província	BOP	SG
Butlletí Oficial de les Comunitats Autònomes	BOCA	SG
Butlletí Oficial de l'Estat	BOE	SG
Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya	BOPC	SG

caloria	cal	SB
cantonada	cant.	AB
capacitat de reserva funcional	CRF	SG
capacitat pulmonar total	CPT	SG
capacitat vital	CV	SG
capítol	cap.	AB
caràcter per segon	cps	SB
cardiotocografia	CTG	SG
al meu càrrec	m/c	AB
carrer	c. c/	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

carretera	ctra.	AB
castellà	es cast.	SB AB
català	ca cat.	SB AB
Catalunya	CAT	SB
categoria major diagnòstica	CMD	SG
categories de gestió de pacients (<i>patients management categories</i>)	PMC	SG
al cel sia	a. c. s.	AB
centilitre	cl	SB
cèntim	ct.	AB
centímetre	cm	SB
centímetre cúbic	cc cm³	SB
centímetre quadrat	cm²	SB
centre coordinador d'urgències i emergències sanitàries	CCURES	SG
centre d'atenció continuada	CAC	SG
centre d'atenció primària on es presten les especialitats mèdiques	CAP II	SG
centre d'acolliment d'urgències per a infants i adolescents	CAUI	SG
centre d'acolliment d'urgències per a vells	CAUV	SG
centre d'atenció al disminuït	CAD	SG
centre d'atenció i seguiment de drogodependències	CASD	SG
centre d'atenció primària	CAP	SG
Centre de Reconeixements i Avaluació Mèdics	CRAM	SG
centre de salut mental	CSM	SG
centre de salut mental d'adults	CSMA	SG
centre de salut mental infantil i juvenil	CSMIJ	SG
centre de serveis socials	CSS	SG
Centre de Terminologia [per a la Llengua Catalana]	TERMCAT	SG
Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la Sida de Catalunya	CEESCAT	SG
Centre d'Informació del Medicament de Catalunya	CEDIMCAT	SG
Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya, SA	CIGESA	SG

Centre Internacional de Recerca sobre el Càncer	CIRC	SG
centre prescriptor	CP	SG
Centres per al Control de les Malalties (Centers for Disease Control and Prevention, EUA)	CDC	SG
certificat -ada	cert.	AB
cicles per minut	cpm	SB
cicles per segon	cps	SB
circulació	circul.	AB
cirrosi biliar primària	CBP	SG
cirurgia	cir.	AB
cirurgia major ambulatoria	CMA	SG
cirurgia sense ingrés	CSI	SG
citologia	cit.	AB
citomegalovirus	CMV	SG
classificació internacional de l'assistència primària	CIAP	SG
classificació internacional de malalties (<i>international classification of diseases, injuries and causes of death</i>)	CIM ICD	SG
classificació internacional de problemes de salut a l'atenció primària	CIPSAP	SG
classificació internacional de processos en atenció primària	CIPAP	SG
clínica	clín.	AB
clorur de polivinil (<i>polyvinylchloride</i>)	PVC	SG
coagulació intravascular disseminada	CID	SG
codi civil	CC	SG
codi d'identificació fiscal	CIF	SG
codi d'identificació personal	CIP	SG
codi penal	CP	SG
codi postal	CP	SG
coeficient de correlació d'una mostra	r	SB
coeficient de variació	CV	SG
coeficient intel·lectual	CI	SG
col·laborador -a	col·l.	AB
col·lecció	col·l.	AB
col·legi	col·l.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

columna	col.	AB
comarca	com.	AB
comissaria	com.	AB
comissió	com.	AB
Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu	CALA	SG
Comissió de Formació Postgraduada	CFP	SG
Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit de la Infermeria	NORCAI	SG
Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit Farmacèutic	NORCAFARM	SG
Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit Mèdic	NORCAM	SG
Comissió Europea	CE	SG
Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica	CIRIT	SG
Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària	CIMSS	SG
comitè directiu	CD	SG
companyia	cia.	AB
complement personal transitori	CPT	SG
complementari -ària	compl.	AB
comptabilitat	compt.	AB
compte corrent	c/c cte. ct.	AB
per compte de	p/c	AB
al meu compte	m/cte	AB
comunicació interauricular	CIA	SG
comunicació interventricular	CIV	SG
Comunitat Econòmica Europea	CEE	SG
Comunitat Europea	CE	SG
conjunt mínim bàsic de dades	CMBD	SG
conjunt mínim bàsic de dades de l'alta hospitalària	CMBDAH	SG
conjunt mínim bàsic de dades dels centres de salut mental	CMBDSM	SG
conjunt mínim bàsic de dades sociosanitàries	CMBDSS	SG
consell	cons.	AB

Consell Català d'Especialitats en Ciències de la Salut	CCECS	SG
consell de direcció	CD	SG
consell de salut	CS	SG
Consell d'Europa	CE	SG
Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut	CISNS	SG
Consorci Hospitalari de Catalunya	CHC	SG
Consorci Sanitari de Barcelona	CSB	SG
Consorci Sanitari de la Selva	CSS	SG
Constitució espanyola	CE	SG
construcció	const.	AB
consultes externes	CE	SG
contractat -ada	contr.	AB
contracte de compra de serveis d'atenció primària	CCSAP	SG
convocatòria	conv.	AB
coordinació	coord.	AB
Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat	CUS	SG
corporació	corp.	AB
Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell	CSPTS	SG
correcció	corr.	AB
corrector -a	corr.	AB
correu electrònic	c/e	AB
correus	corr.	AB
Creu Roja Internacional (<i>International Red Cross</i>)	IRC	SG
abans de Crist	a. de C. aC	AB SG
després de Crist	d. de C. dC	AB SG
críters comuns mínims	CCM	SG
cromatografia	CGP	SG
cures intensives pediàtriques	CIP	SG
cursiva	cva. curs.	AB
cursos d'educació maternal	CEM	SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

D

sense data (<i>sine data</i>)	s/d	AB
data de l'última menstruació	DUM	SG
data probable de part	DPP	SG
de cadascun [dels ingredients d'una recepta] (en grec <i>an·</i>)	aa.	AB
decilitre	dl	SB
decímetre	dm	SB
decisió	dec.	AB
declaració	decl.	AB
decret llei	DL	SG
en dejú (<i>ieiunus</i>)	i.	AB
delegació territorial del Departament de Sanitat	DTDS	SG
per delegació	p. d.	AB
delírium trèmens	DT	SG
denominació (farmacològica) comuna internacional (<i>internacional non-proprietary name</i>)	DCI INN	SG
denominació d'origen	DO	SG
densitat mineral òssia	DMO	SG
dents permanents cariades, absents, i desvitalitzades	CAOD	SG
departament	dept.	AB
Departament de Sanitat i Seguretat Social	DSSS	SG
Departament d'Economia i Finances	DEF	SG
derogatori -òria	derog.	AB
descàrrega	descàrr.	AB
descompte	dte.	AB
desembre	des.	AB
desintegració per segon	dps	SB
despesa	desp.	AB
desviació	desv.	AB
desviació estàndard (<i>standard deviation</i>)	DE SD	SG
dia	d	SB
diabetis <i>mellitus</i>	DM	SG
diabetis <i>mellitus</i> insulíndependent	DMID	SG

diabetis <i>mellitus</i> no insulíndependent	DMNID	SG
diagnosi	diagn.	AB
diagnòstic	diagn.	AB
diagrama	diagr.	AB
diagrama de flux de dades	DFD	SG
diàlisi peritoneal	DP	SG
diàlisi peritoneal ambulatòria contínua	DPAC	SG
diàlisi peritoneal cíclica contínua	DPCC	SG
diàlisi peritoneal intermitent	DPI	SG
Diari Oficial de la Comunitat Europea	DOCE	SG
Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya	DOG	SG
diccionari	dicc.	AB
diclorodifeniltricloroetà	DDT	SG
dies data	d/d	AB
dies factura	d/fra	AB
dies vista	d/v	AB
dijous	dj.	AB
dilluns	dl.	AB
dimarts	dt.	AB
dimecres	dc.	AB
diòxid de carboni	CO₂	SB
diplomata -ada en infermeria	DI	SG
dipòsit legal	dip. leg.	AB
direcció	dir.	AB
direcció d'atenció primària	DAP	SG
direcció general	DG	SG
Direcció General de Recursos Sanitaris	DGRS	SG
Direcció General de Salut Pública	DGSP	SG
direcció per objectius	DPO	SG
directiu -iva	dir.	AB
director -a	dir.	AB
director -a general	DG	SG
disc compacte	CD	SG
disc compacte de memòria només de lectura (<i>compact disc read only memory</i>)	CD-ROM	SG
disc versàtil digital (<i>digital versatile disc</i>)	DVD	SG
disminuït -ida	dism.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

---

dispensari	disp.	AB
disposició	disp.	AB
disposició addicional	DA	SG
disposició final	DF	SG
disposició transitòria	DT	SG
dispositiu intrauterí	DIU	SG
dissabte	ds.	AB
distància	dist.	AB
districte	distr.	AB
districte postal	DP	SG
diumenge	dg.	AB
divendres	dv.	AB
divisió	div.	AB
doctor -a	Dr. Dra.	AB
document	doc.	AB
document del consentiment informat	DCI	SG
document identificatiu provisional	DIP	SG
dona en edat fèrtil	DEF	SG
dosi diària definida	DDD	SG
dosi letal	DL	SG
dosi per habitant diària	DHD	SG
dreta	dta.	AB
duplicat -ada	dupl.	AB

E

ecocardiografia (<i>ultrasonic cardiography</i>)	UCG	SG
ecocardiograma	ECO	SG
ecologia	ecol.	AB
economia	econ.	AB
edició	ed.	AB
edifici	ed.	AB
editor -a	ed.	AB
editorial	ed.	AB
educació primària	EP	SG
educació secundària obligatòria	ESO	SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

efecte	e/	AB
efecte a cobrar	e/c	AB
efecte a pagar	e/p	AB
efectiu -iva	ef.	AB
electrocardiograma	ECG	SG
electroencefalograma	EEG	SG
electromiograma	EMG	SG
electronistagmografia	ENG	SG
electroretinograma	ERG	SG
Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA	EISSA	SG
Enquesta de salut de Catalunya	ESCA	SG
entitat	ent.	AB
entitat de base associativa	EBA	SG
entitat proveïdora	EP	SG
entrada	entr.	AB
entresol	entl.	AB
epíleg	ep.	AB
equip d'assessorament laboral	EAL	SG
equip d'atenció a la dona	EAD	SG
equip d'atenció a la infància i adolescència en alt risc social	EAIA	SG
equip d'atenció primària	EAP	SG
equip de salut escolar	ESE	SG
equip de salut municipal	ESM	SG
equip de teràpia d'observació directa ambulatoria	ETODA	SG
eritropoetina	EPO	SG
error estàndard	EE	SG
error estàndard de la mitjana	EEM	SG
escala	esc.	AB
esclerosi lateral amiotròfica	ELA	SG
escola	esc.	AB
Escola d'Administració Pública de Catalunya	EAPC	SG
escola universitària	EU	SG
escola universitària d'infermeria	EUI	SG
després de l'escrit (<i>post scriptum</i>)	p. s. PS	AB SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

---

església	esgl.	AB
espanyol	esp.	AB
especialitat farmacèutica genèrica	EFG	SG
especialment	esp.	AB
esperança de vida	EV	SG
esperança de vida sense incapacitats	EVSI	SG
esquerra	esq.	AB
est	E	SB
estació	est.	AB
estacionament	estac.	AB
estada mitjana	EM	SG
estatal	est.	AB
Estats Units d'Amèrica	EUA	SG
est-nord-est	ENE	SB
est-sud-est	ESE	SB
estudi de contacte	EC	SG
etcètera	etc.	AB
euro	EUR	SB
Excel·lència	E. Exc.	AB
Excel·lentíssim -a	Excm. Excma.	AB
excepció	exc.	AB
excipient	excp.	AB
exemple	ex.	AB
per exemple (<i>verbi gratia</i>)	v. gr.	AB
per exemple	p. ex.	AB
expedició	exped.	AB
expedidor -a	exped.	AB
expedient	exp.	AB
extensió	ext.	AB
exterior	ext.	AB
extremitats inferiors	EI	SG
extremitats superiors	ES	SG

F

factor XII de la coagulació	FSF	SG
factura	fra.	AB
la meva factura	m/fra	AB
facturació de serveis sanitaris	FSS	SG
facultat	fac.	AB
farmacèutic -a intern -a resident	FIR	SG
farmàcia	farm.	AB
fascicle	fasc.	AB
a favor de	f/	AB
a favor meu	f/m	AB
al meu favor	m/f	AB
febre d'origen desconegut	FOD	SG
febrer	febr.	AB
femení -ina	fem.	AB
fertilització in vitro	FIV	SG
festiu	fest.	AB
figura	fig.	AB
finca	fca.	AB
física	fís.	AB
fisiologia	fisiol.	AB
foli	F	SG
fons d'acció social	FAS	SG
Fons Monetari Internacional	FMI	SG
formació professional	FP	SG
fórmula magistral	FM	SG
fosfatasa alcalina	FA	SG
fossa ilíaca dreta	FID	SG
fossa ilíaca esquerra	FIE	SG
francès	fr.	AB
freqüència cardíaca fetal	FCF	SG
freqüència modulada (<i>frequency modulation</i>)	FM	SG
en funcions	e. f.	AB
fundació	fund.	AB
Fundació Antisida d'Espanya	FASE	SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

G

gener	gen.	AB
general	gral.	AB
Generalitat de Catalunya	GC	SG
generalment	gen.	AB
genètica	gen.	AB
Gestió de Serveis Sanitaris	GSS	SG
Gestió de Serveis Sanitaris, SA	SAGESSA	SG
Gestió i Prestació de Serveis de Salut	GPSS	SG
gestió integrada de personal	GIP	SG
gigabyte	Gb	SB
Girona	GI	SG
gir postal	GP	SG
gir telegràfic	GT	SG
el meu gir	m/g	AB
govern	gov.	AB
gram	g	SB
grau de significació estadística, probabilitat de la mostra	p	SB
grau potencial d'ús	GPU	SG
graus de pertinença	GP	SG
grup de programa	GP	SG
grup terapèutic	GT	SG
grups d'atenció ambulatoria (<i>ambulatory care groups</i>)	ACG	SG
grups relacionats amb el diagnòstic (<i>diagnosis related groups</i>)	GRD DRG	SG
Guàrdia Civil	GC	SG
Guàrdia Urbana	GU	SG

H

habitació	hab.	AB
habitant	h.	AB
habitant per quilòmetre quadrat	h/km²	SB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

hectàrea	ha	SB
hectogram	hg	SB
hectolitre	hl	SB
hematòcrit	HCT	SG
hemodiàlisi	HD	SG
hemodiàlisi assistida	HDA	SG
hemodiàlisi domiciliària	HDD	SG
hemoglobina	Hb	SB
hemoglobina corpuscular mitjana	HCM	SG
hepatitis B	HB	SG
hepatitis C	HC	SG
hipertensió arterial	HTA	SG
histologia	histol.	AB
història	hist.	AB
història clínica	HC	SG
història clínica d'atenció a la dona	HCAD	SG
història clínica de l'atenció primària	HCAP	SG
homeopatia	homeop.	AB
Honorable	H. Hble.	AB
hora	h	SB
hormona adrenocorticòtropa	ACTH	SG
hormona antidiürètica	ADH	SG
hormona de creixement o somatotropina	GH	SG
hormona estimulant de la tiroide (<i>thyroid-stimulating hormone</i>)	TSH	SG
hormona fol·liculostimulant (<i>follicle-stimulating hormone</i>)	FSH	SG
hormona gonadòtropa (de creixement)	GTH	SG
hormona luteostimulant (<i>luteinizing hormone</i>)	LH	SG
hormona luteotròfica	LTH	SG
hospital	hosp.	AB
hotel	H	SB

5 I

86

I

ídem	íd.	AB
Il·lustre	I. Il·ltre.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

Il·lustríssim -a	Il·lm. Il·lma.	AB
immunoassaig enzimàtic	IAE	SG
immunoglobulina (IgG, IgA, IgM, IgD, IgE)	Ig	SB
import	imp.	AB
impost sobre activitats econòmiques	IAE	SG
impost sobre béns immobles	IBI	SG
impost sobre el valor afegit	IVA	SG
impost sobre la renda de les persones físiques	IRPF	SG
impremta	impr.	AB
incapacitat laboral transitòria	ILT	SG
incapacitat temporal	IT	SG
incorporat -ada	inc.	AB
índex comparatiu d'hospitalització	ICH	SG
índex de case mix	ICM	SG
índex de massa corporal	IMC	SG
índex de mortalitat estandarditzada (<i>standardized mortality ratio</i>)	IME SMR	SG
índex de preus al consum	IPC	SG
índex periodontal de necessitat de tractament de la comunitat	IPNTC	SG
indústria	ind.	AB
infart agut de miocardi	IAM	SG
infecció del tracte urinari	ITU	SG
infecció respiratòria aguda	IRA	SG
inferior	inf.	AB
infermer -a	infern.	AB
informació	inf.	AB
informàtica	inform.	AB
informe	inf.	AB
informe mèdic de lesionat	IML	SG
inhibidor de la monoaminooxidasa	IMAO	SG
injectable	inject.	AB
inseminació artificial conjugal	IAC	SG
inseminació artificial de donador	IAD	SG
inspecció	insp.	AB
institut	inst.	AB
Institut Català d'Assistència i Serveis Socials	ICASS	SG

Institut Català de la Salut	ICS	SG
Institut Català d'Oncologia	ICO	SG
Institut d'Assistència Sanitària	IAS	SG
Institut de Crèdit Oficial	ICO	SG
Institut de Diagnòstic per la Imatge	IDI	SG
Institut de Medicina Legal de Catalunya	IMLC	SG
Institut de Migracions i Serveis Socials	IMSERSO	SG
Institut de Recerca Oncològica	IRO	SG
Institut de Salut Pública	ISP	SG
Institut d'Estadística de Catalunya	IDESCAT	SG
Institut d'Estudis Catalans	IEC	SG
Institut d'Estudis de la Salut	IES	SG
Institut Municipal d'Assistència Sanitària	IMAS	SG
Institut Municipal de la Salut	IMS	SG
Institut Municipal de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal	PAMEM	SG
Institut Municipal d'Investigació Mèdica	IMIM	SG
Institut Nacional de Gestió Sanitària (estatal)	INGESA	SG
Institut Nacional de Serveis Socials (estatal)	INSS	SG
Institut Nacional d'Estadística (estatal)	INE	SG
Institut Nacional d'Ocupació (estatal)	INEM	SG
Institut per a la Promoció Social i de la Salut	IPSS	SG
Institut Social de les Forces Armades	ISFAS	SG
insuficiència renal crònica	IRC	SG
insuficiència renal terminal tractada	IRTT	SG
intensitat relativa de recursos (<i>relative intensity scores</i>)	RIS	SG
intercanvi electrònic de dades (<i>electronic data interchange</i>)	EDI	SG
interès	int.	AB
interferó	INF	SG
interí -ina	int.	AB
interior	int.	AB
internacional	internac.	AB
interrupció voluntària de l'embaràs	IVE	SG
interval de confiança	IC	SG
intervenció	interv.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

interventor -a	interv.	AB
intraarterial	i. a.	AB
intradèrmic -a	i. d.	AB
intradermoreacció a la tuberculina (<i>purified protein derivative of tuberculin</i>)	PPD	SG
intragàstic -a	i. g.	AB
intramuscular	i. m. IM	AB SG
intravenós -osa	i. v.	AB
introducció	intr.	AB
invalidesa permanent	IP	SG
isquèmia aguda transitòria	TIA	SG
isquèmia cardíaca crònica	ICC	SG
isquèmia cerebral transitòria	ICT	SG
italià	it it.	SB AB
ítem	it.	AB

J

juliol	jul.	AB
junta de govern	j. de gov.	AB
junta directiva	j. dir.	AB
jurídic	jur.	AB
jurisprudència	jurispr.	AB

L

laborable	lab.	AB
laboratori	lab.	AB
leucèmia aguda limfoblàstica	LAL	SG
leucèmia aguda no limfoblàstica	LANL	SG
leucèmia mieloide crònica	LMC	SG
limfadenopatia generalitzada persistent	LGP	SG
limfoma no hodgkinià	LNH	SG
limitació crònica del flux aeri	LCFA	SG
lipoproteïna de densitat molt baixa (<i>very low density lipoprotein</i>)	VLDL	SG

lipoproteïnes d'alta densitat (<i>high density lipoprotein</i>)	HDL	SG
lipoproteïnes de baixa densitat (<i>low density lipoprotein</i>)	LDL	SG
líquid cefaloraquídi	LCR	SG
litre	l, L	SB
lleï	L	SG
Lleida	L	SG
Llei de procediment administratiu	LPA	SG
Llei d'ordenació farmacèutica de Catalunya	LOFC	SG
Llei d'ordenació sanitària de Catalunya	LOSC	SG
Llei general de sanitat	LEGSA	SG
Llei general de la Seguretat Social	LGSS	SG
la meua lletra	m/l	AB
llibre	ll.	AB
llicenciat -ada	llic.	AB
sense lloc (<i>sine loco</i>)	s. l.	AB

M

majúscula	maj.	AB
malaltia cardiovascular	MCV	SG
malaltia de declaració obligatòria	MDO	SG
malaltia de transmissió sexual	MTS	SG
malaltia pulmonar obstructiva crònica	MPOC	SG
malaltia renal primària	MRP	SG
marcador tumoral (<i>cancer antigen</i>)	CA	SB
masculí -ina	masc.	AB
màxim -a	màx.	AB
medicina	med.	AB
medicina de família i comunitària	MFC	SG
medicina general	MG	SG
memòria d'accés aleatori (<i>random access memory</i>)	RAM	SG
memòria només de lectura o memòria morta (<i>read only memory</i>)	ROM	SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

mercuri	Hg	SB
mesos vista	m/v	AB
metge -essa especialista sense títol oficial	MESTO	SG
metge -essa intern -a resident	MIR	SG
metre	m	SB
metre cúbic	m³	SB
metre quadrat	m²	SB
metres per segon	m/s	SB
microbiologia	microb.	AB
abans del migdia (<i>ante meridiem</i>)	a. m.	AB
després del migdia (<i>post meridiem</i>)	p. m.	AB
mil·lèsim -a	mil·l.	AB
mil·ligram	mg	SB
mil·lilitre	ml	SB
mil·límetre	mm	SB
mil·límetre de mercuri	mmHg	SB
mil·limol	mmol	SB
milió	M	SB
per milió de població	pmp	SB
milions d'euros	MEUR	SB
milions de pessetes	MPTA	SB
mínim -a	mín.	AB
Ministeri de Sanitat i Consum	MSC	SG
minúscula	min.	AB
minusvàlid -a	minusv.	AB
minut	min	SB
mol	mol	SB
Molt Honorable Senyor -a	M. Hble. Sr. M. Hble. Sra.	AB
Molt Il·lustre Senyor -a	M. Il·ltre. Sr. M. Il·ltre. Sra.	AB
monoaminoxidasa	MAO	SG
monòxid de carboni	CO	SB
moviment ocular ràpid (<i>rapid eye movement</i>)	REM	SG
municipal	mpal.	AB

museu	mus.	AB
Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat	MUFACE	SG
Mutualitat Nacional de Previsió de l'Administració Local	MUNPAL	SG

N

nacional	nac.	AB
negatiu -iva	neg.	AB
negociat	neg.	AB
negreta	negr.	AB
newton	N	SB
nitrogen	N	SB
no significatiu -iva	n. s.	AB
sense nom (<i>sine nomine</i>)	s. n.	AB
nombre	nre.	AB
nombre d'individus de la població	N	SB
nomenclatura anatòmica	NA	SG
nominal	nom.	AB
nominatiu -iva	nom.	AB
nord	N	SB
nord-est	NE	SB
nord-nord-est	NNE	SB
nord-nord-oest (<i>north-north-west</i>)	NNO NNW	SB
nord-oest (<i>north-west</i>)	NO NW	SB
nostre -a	ntre. ntra.	AB
nota de l'editor -a	n. de l'e.	AB
nota del / de la traductor -a	n. del t. n. de la t.	AB
novembre	nov.	AB
número	n. núm.	AB
número d'afiliació a la Seguretat Social	NASS	SG
número d'identificació fiscal	NIF	SG
sense número	s/n	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

O

obligatori -òria	oblig.	AB
obra citada (<i>opus citatum</i>)	op. cit.	AB
obstetrícia	obst.	AB
octubre	oct.	AB
odontologia	odont.	AB
oest (<i>west</i>)	O W	SB
oficial	of.	AB
oficina de gestió unificada	OGU	SG
oficina de treball de la Generalitat	OTG	SG
oficina permanent d'atenció social	OPAS	SG
Oficina Tècnica de Cribratge	OTC	SG
oftalmologia	oftalm.	AB
opuscle	op.	AB
ordinador personal (<i>personal computer</i>)	PC	SG
ordre de pagament	OP	SG
a l'ordre de	o/	AB
ordre ministerial	OM	SG
a la meua ordre	m/o	AB
per ordre	p. o.	AB
orella dreta	OD	SG
orella esquerra	OE	SG
Òrgan Tècnic de Drogodependències	OTD	SG
Organització Catalana de Trasplantaments	OCATT	SG
Organització de Consumidors i Usuaris (estatal)	OCU	SG
Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya	OCUC	SG
Organització de les Nacions Unides	ONU	SG
Organització Internacional per a la Normalització (International Organization for Standardization)	ISO	SG
Organització Mèdica Col·legial (estatal)	OMC	SG
Organització Mundial de la Salut (World Health Organization)	OMS WHO	SG
Organització Nacional de Trasplantaments (estatal)	ONT	SG
organització no governamental	ONG	SG

Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura (Food and Agricultural Organization)	FAO	SG
ortopèdia	ort.	AB
otorinolaringologia	ORL	SG
oxigenoteràpia crònica domiciliària	ODC	SG

P

pagament	pag.	AB
pagaré	p/	AB
pàgina	p. pàg.	AB
paquet	paq.	AB
paràlisi general progressiva	PGP	SG
Parc Sanitari Pere Virgili	PSPV	SG
particular	part.	AB
partida	part.	AB
parts o partícules per milió	ppm	SB
passatge	ptge.	AB
passeig	pg.	AB
pavelló	pav.	AB
pediatria	pediatr.	AB
pes molecular	Pm	SB
pesseta	PTA pta.	SB AB
Pla de reordenació hospitalària	PRH	SG
Pla de salut	PS	SG
Pla de serveis sanitaris i socio-sanitaris	PSSS	SG
Pla integral d'urgències de Catalunya	PIUC	SG
plaça	pl. pça.	AB
placeta	plta.	AB
planificació familiar	PF	SG
planta	pl.	AB
plural	pl.	AB
pneumònia per <i>Pneumocystis carinii</i>	PPC	SG
població	pobl.	AB
per poder	p. p.	AB
polígon	pol.	AB
pomada	pda.	AB
popular	pop.	AB
porta	pta.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

portal	ptal.	AB
positiu -iva	pos.	AB
postdata	PD p.d.	SG AB
postprandial	pp p. p.	SB AB
potència d'hidrogen (indica el grau àcid / bàsic)	pH	SB
prefectura	pref.	AB
preferència	prefer.	AB
preguntes més freqüents (<i>frequently asked questions</i>)	PMF FAQ	SG
preliminar	prel.	AB
prescripció d'article ortoprotètic	PAO	SG
prescripció d'oxigenoteràpia domiciliària	POD	SG
present	pr.	AB
president -a	pres.	AB
pressió venosa central	PVC	SG
pressupostos generals de l'estat	PGE	SG
prestació ortopèdica sanitària	POS	SG
preu de venda al públic	PVP	SG
principal	pral.	AB
principi	princ.	AB
prioritat	prior.	AB
procedència	proc.	AB
procediment quirúrgic	PQ	SG
producte interior brut	PIB	SG
producte nacional brut	PNB	SG
producte nacional net	PNN	SG
professor -a	prof.	AB
programa	progr.	AB
Programa d'intercanvi de xeringues	PIX	SG
Programa d'activitats preventives i de promoció de la salut	PAPPS	SG
Programa d'atenció a la dona	PAD	SG
Programa d'atenció domiciliària per equips de suport	PADES	SG
Programa d'atenció sociosanitària	PASS	SG
Programa de control i prevenció de malalties cròniques	CRONICAT	SG
Programa de manteniment amb metadona	PMM	SG
Programa d'educació per a la salut a l'escola	PESE	SG
Programa d'equipaments de centres d'atenció primària	PECAP	SG

Programa d'identificació visual	PIV	SG
Programa especial dels laboratoris d'anàlisi clíniques	PELAC	SG
Programa per a la prevenció i l'assistència de la sida	PPAS	SG
Programa Vida als Anys	PVAA	SG
prohibit -ida	proh.	AB
proppassat -ada	ppt. ppda.	AB
propvinent	pvt.	AB
protocol	protoc.	AB
prova d'immunosorbència enzimàtica (<i>enzyme-linked immunosorbent assay</i>)	ELISA	SG
prova reagínica per al diagnòstic de la sífilis (<i>Venereal Disease Research Laboratory</i>)	VDRL	SG
proves funcionals respiratòries	PFR	SG
província	prov.	AB
pròxim -a	pròx.	AB
psicòleg -òloga intern -a resident	PIR	SG
psicologia	psic.	AB
psiquiatria	psiq.	AB
publicació	publ.	AB
publicitat	publ.	AB
puericultura	puer.	AB
pujada	pda.	AB
punció lumbar	PL	SG
punt d'atenció continuada	PAC	SG

5 1

Q

96

quadriculat -ada	quadr.	AB
quaduplicat -ada	quadrupl.	AB
qualitat	qual.	AB
quantitat	quant.	AB
quilobyte	kb	SG
quilocaloria	kcal	SB
quilogram	kg	SB
quilòmetre	km	SB
quilòmetre per hora	km/h	SB
quintuplicat-ada	quint.	AB

R

rambla	rbla.	AB
raó de riscos	RR	SG
raó estàndard d'hospitalització	REH	SG
reacció en cadena de la polimerasa (<i>polymerase chain reaction</i>)	PCR	SG
reanimació cardiopulmonar	RCP	SG
recepta	rec.	AB
recerca i desenvolupament	R+D	SG
reconeixement òptic de caràcters (<i>optical character recognition</i>)	ROC OCR	SG
recopilador -a	recop.	AB
redactor -a	red.	AB
referència	ref.	AB
referència meva	r/m	AB
reforma de l'atenció primària	RAP	SG
regió	reg.	AB
regió sanitària	RS	SG
Regió Sanitària Barcelona Ciutat	RSBC	SG
Regió Sanitària Barcelonès Nord i Maresme	RSBNM	SG
Regió Sanitària Centre	RSC	SG
Regió Sanitària Costa de Ponent	RSCP	SG
Regió Sanitària Girona	RSG	SG
Regió Sanitària Lleida	RSL	SG
Regió Sanitària Tarragona	RST	SG
Regió Sanitària Terres de l'Ebre	RSTE	SG
registre	reg.	AB
registre central d'assegurats	RCA	SG
registre d'unitats proveïdores	RUP	SG
registre de malalts renals de Catalunya	RMRC	SG
registre d'informació territorial	RIT	SG
Registre Espanyol de Donants de Medul·la Òssia	REDMO	SG
reglament	regl.	AB
reial decret	RD	SG
reial decret legislatiu	RDLEG	SG
reial decret llei	RDL	SG

reordenació de l'atenció especialitzada	RAE	SG
reproducció	reprod.	AB
reservat -ada	rvat. rvada.	AB
respectivament	resp.	AB
ressonància magnètica (<i>magnetic resonance</i>)	RM MR	SG
ressonància magnètica nuclear	RMN	SG
revisor -a	rev.	AB
revista	rev.	AB
revolució	r	SB
revolucions per minut	rpm	SB
risc atribuïble	RA	SG
risc relatiu	RR	SG
rodona	rod.	AB
ronda	rda.	AB

S

sagrat -ada	sgt. sgda.	AB
salut mental	SM	SG
salut pública	SP	SG
sanitat	san.	AB
sant -a	St. Sta.	AB
secció	secc.	AB
secretari -ària	secr.	AB
secretari -ària general	SG	SG
secretaria	secr.	AB
secretaria general	SG	SG
sector sanitari	SS	SG
segle	s.	AB
segon (temps)	s	SB
següent	seg.	AB
seguiment de la prestació farmacèutica	SPF	SG
seguretat social	SS	SG
selecció	sel.	AB
seleccionador -a	sel.	AB
sentència del Tribunal Constitucional	STC	SG
sentència del Tribunal Suprem	STS	SG
senyor -a	Sr. Sra.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

sèrie	sèr.	AB
servei	serv.	AB
Servei Català de la Salut	CatSalut	SG
Servei Coordinador d'Urgències de Barcelona, SA	SCUBSA	SG
Servei d'Ambulàncies Municipals d'Urgències (estatal)	SAMUR	SG
servei d'atenció a domicili	SAD	SG
servei d'atenció precoç	SAP	SG
servei d'atenció primària	SAP	SG
Servei d'Autoaprenentatge de Llengua Catalana	SALC	SG
servei de farmàcia hospitalària	SFH	SG
servei de nefrologia	SN	SG
servei d'emergències mèdiques	SEM	SG
Servei d'Ocupació de Catalunya	SOC	SG
servei especial d'urgències	SEU	SG
servei farmacèutic d'atenció primària	SFAP	SG
servei ordinari d'urgències	SOU	SG
servei públic	SP	SG
Serveis Sanitaris de Referència-Centre de Transfusió i Banc de Teixits	CTBT	SG
sessió interna de treball	SIT	SG
setembre	set.	AB
si us plau	s. u. p.	AB
signatura	sign.	AB
sindicalisme	sind.	AB
síndrome de dependència alcohòlica	SDA	SG
síndrome d'immunodeficiència adquirida	SIDA	SG
síndrome respiratòria aguda greu (<i>severe acute respiratory syndrome</i>)	SRAG SARS	SG
singular	sing.	AB
sinònim -a	sin.	AB
sistema d'atenció ciutadana	SAC	SG
sistema de classificació de grups sanguinis	AB0	SB
sistema de classificació de grups sanguinis (<i>rhesus</i>)	Rh	SB
sistema de classificació de pacients	SCP	SG
Sistema d'Emergències Mèdiques, SA	SEMSA	SG

sistema d'informació	SI	SG
sistema d'informació corporatiu	SIC	SG
sistema d'informació de l'atenció hospitalària	SIAH	SG
sistema d'informació de l'atenció primària	SIAP	SG
sistema d'informació de salut mental	SISM	SG
sistema d'informació hospitalari	SIH	SG
sistema d'informació per a la direcció	SID	SG
sistema d'informació per a la direcció (<i>executive information systems</i>)	EIS	SG
Sistema integrat de vigilància epidemiològica sobre l'HIV/sida	SIVES	SG
sistema internacional [d'unitats]	SI	SG
Sistema Nacional de Salut (estatal)	SNS	SG
sistema nerviós central	SNC	SG
sistema operatiu de disc per a microprocessadors (<i>micro software disk operating system</i>)	MS-DOS	SG
sistema reticuloendotelial	SRE	SG
sistemes de control cardíac (<i>cardiac control systems</i>)	CCS	SG
sobreàtic	s/àt.	AB
societat	soc.	AB
societat anònima	s. a. SA	AB SG
Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària	SCMFiC	SG
societat civil privada	s. c. p. SCP	AB SG
societat cooperativa	s. coop. SCOOP	AB SG
societat cooperativa catalana limitada	s. c. c. l.	AB
societat de garanties recíproques	SGR	SG
Societat Espanyola de Salut Pública i Administració Sanitària	SESPAS	SG
societat limitada	s.l. SL	AB SG
solució	sol.	AB
sortida	sort.	AB
subcutani -ània	s. c.	AB
subtítol	subt.	AB
sud	S	SB
sud-est	SE	SB
sud-oest (<i>south-west</i>)	SO SW	SB
sud-sud-est	SSE	SB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

sud-sud-oest (<i>south-south-west</i>)	SSO SSW	SB
sumari	sum.	AB
superior	sup.	AB
suplement	suplem.	AB
suplent	supl.	AB
supositori	sup.	AB
suspensió	susp.	AB

T

taló	t/	AB
targeta sanitària individual	TSI	SG
tarifa	t.	AB
tarifa corrent	t. c.	AB
tarifa especial	t. e.	AB
tarifa general	t. g.	AB
Tarragona	T	SG
taxa de mortalitat infantil	TMI	SG
tècnic -a	tècn.	AB
tecnologia	tecnol.	AB
tecnologies de la informació i la comunicació	TIC	SG
telecomunicacions	telec.	AB
telèfon	tel.	AB
telegrama	telegr.	AB
temps de protrombina	TP	SG
temps de tromboplastina parcial	TTP	SG
tensió arterial	TA	SG
teràpèutica	terap.	AB
teràpia d'observació directa	TOD	SG
teràpia electroconvulsiva (<i>electroconvulsive therapy</i>)	TEC ECT	SG
teràpia hormonal substitutiva	THS	SG
terme municipal	t. m. TM	AB SG
terminació	t.	AB
test de tolerància oral a la glucosa	TTOG	SG
tètanus	Te	SB
tipografia	tipogr.	AB
tiroxina	T₄	SB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

títol	tít.	AB
titular	tit.	AB
tom	t.	AB
tomografia axial computada	TAC	SG
tomografia computada	TC	SG
tomografia computada de fotó únic (<i>single photon emission computed tomography</i>)	TOCFU SPECT	SG
tomografia per emissió de positrons (<i>positron emission tomography</i>)	TEP PET	SG
total	tot.	AB
toxicologia	toxic.	AB
toxiinfecció alimentària	TIA	SG
tractament	tract.	AB
tractament de llarga durada	TLD	SG
tradicional	trad.	AB
traducció	trad.	AB
traductor -a	trad.	AB
transaminasa glutamicooxalacètica	GOT	SG
transaminasa glutamicopirúvica	GPT	SG
transcripció	transcr.	AB
transcriptor -a	transcr.	AB
transferència	transf.	AB
trànsit esofagogastroduodenal	TEGD	SG
transitori -òria	trans.	AB
<i>transmission control protocol / Internet protocol</i>	TCP/IP	SG
transport	transp.	AB
trasplantament	traspl.	AB
trasplantament de medul·la òssia	TMO	SG
trasplantament de progenitors hemopoètics	TPH	SG
trasplantament substitutiu renal	TSR	SG
trastorn mental greu	TMG	SG
trastorns relacionats amb l'alcohol	TRA	SG
traumatisme cranioencefàlic	TCE	SG
traumatologia	traum.	AB
traumatologia i cirurgia ortopèdica	COT	SG
travessera	trav.	AB
travessia	trv.	AB
tribunal	trib.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	TSJC	SG
trifosfaneurina	ATP	SG
triiodotironina	T₃	SB
triplicat -ada	tripl.	AB
tuberculina	TB	SG
tuberculosi	TBC	SB
tuberculosi pulmonar	TP	SG
tumor, nòdul, metàstasi	TNM	SG

U

ull dret	UD	SG
ull esquerre	UE	SG
últim -a	últ.	AB
ultraviolat -ada	UV	SG
Unió Catalana d'Hospitals	UCH	SG
Unió Europea	UE	SG
Unió Internacional contra el Càncer	UICC	SG
Unió Internacional de Física Pura i Aplicada (International Union of Pure and Applied Chemistry)	IUPAC	SG
unitat	u.	AB
unitat assistencial bàsica	UAB	SG
unitat bàsica assistencial	UBA	SG
unitat bàsica d'atenció social primària	UBASP	SG
unitat central	UC	SG
unitat central (<i>central processing unit</i>)	CPU	SG
unitat d'admissió i atenció a l'usuari	UAAU	SG
unitat d'assistència nefrològica	UAN	SG
unitat de cures intensives	UCI	SG
unitat de cures intensives neonatals	UCIN	SG
unitat de cures pal·liatives	UCP	SG
Unitat de Diagnòstic per la Imatge d'Alta Tecnologia	UDIAT	SG
unitat de dispensació de medicaments estrangers	UDME	SG
unitat de malalties de transmissió sexual	UMTS	SG
Unitat de Malalties Tropicals i Importades	UMTI	SG

unitat de referència en psiquiatria infantil i juvenil	URPI	SG
unitat de salut laboral	USL	SG
unitat de salut mental	USM	SG
unitat de trasplantament renal	UTR	SG
unitat de vigilància intensiva	UVI	SG
unitat d'hospitalització psiquiàtrica infantil i juvenil	UHPIJ	SG
unitat d'informació representada per les xifres 0 o 1 (<i>binary digit</i>)	bit	SB
unitat funcional interdisciplinària sociosanitària	UFISS	SG
unitat internacional	UI	SB
unitat productiva	UP	SG
universal	univ.	AB
universitari -ària	univ.	AB
universitat	univ.	AB
Universitat Autònoma de Barcelona	UAB	SG
Universitat de Barcelona	UB	SG
Universitat de Girona	UdG	SG
Universitat de Lleida	UdL	SG
Universitat Nacional d'Educació a Distància (estatal)	UNED	SG
Universitat Oberta de Catalunya	UOC	SG
Universitat Politècnica de Catalunya	UPC	SG
Universitat Pompeu Fabra	UPF	SG
Universitat Rovira i Virgili	URV	SG
uperització (<i>ultra high temperature</i>)	UHT	SG
urbanització	urb.	AB
urgència	urg.	AB
urgent	urg.	AB
usuari -ària de drogues per via parenteral	UDVP	SG

V

vacuna antigripal	VAG	SG
vacuna antitetànica	VAT	SG
vacuna contra el tètanus i la diftèria (adults)	Td	SG

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

vacuna contra la diftèria i el tètanus	DT	SG
vacuna contra la diftèria, el tètanus i la tos ferina (<i>pertussis</i>)	DTP	SG
vacuna triple vírica	TV	SG
valor	v/	AB
valor farmacològic intrínsec	VFI	SG
valor intrínsec elevat	VIE	SG
vectocardiograma	VCG	SG
vegeu	veg. v.	AB
vegeu també	v. t.	AB
vehicle	veh.	AB
velocitat	vel.	AB
velocitat de sedimentació globular	VSG	SG
venciment	venc.	AB
venedor -a	ven.	AB
venós -osa	v.	AB
ventricle dret	VD	SG
ventricle esquerre	VE	SG
versaleta	vers.	AB
veterinària	veter.	AB
via	v.	AB
per via oral (<i>per os</i>)	po p. o.	SB AB
per via rectal (<i>per rectum</i>)	p. r.	AB
per via vaginal (<i>per vaginam</i>)	p. v.	AB
vianant	vian.	AB
viceversa	vv.	AB
vigilància	vig.	AB
virus de la immunodeficiència humana (<i>human immunodeficiency virus</i>)	HIV VIH	SG
virus de l'hepatitis: VHA, VHB, VHC, VHD, VHE (<i>hepatitis virus: HAV, HBV, HCV, HDV, HEV</i>)	VH HV	SG
visibilitat	visib.	AB
vist i plau	v. i p. VP	AB SG
vitamina	vit.	AB
vocabulari	vocab.	AB
volt	V	SB
volum	vol.	AB

Ordenades per la paraula o el sintagma complets

---

volum corpuscular mitjà	VCM	SG
volum corrent	VC	SG
volum de reserva expiratori	VRE	SG
volum de reserva inspiratori	VRI	SG
volum expirat màxim en el primer segon, després d'una inspiració màxima	VEMS	SG
volum inspiratori	VI	SG
volum residual	VR	SG

W

watt	W	SB
<i>world wide web</i>	WWW	SG

X

xarxa d'atenció a les drogodependències	XAD	SG
xarxa hospitalària d'utilització pública	XHUP	SG
xarxa no reformada d'atenció primària	XNR	SG
xarxa reformada d'atenció primària	XR	SG
xarxa sanitària d'utilització pública	XSUP	SG
xec	x.	AB

Z

zidovudina	AZT	SG
zoologia	zool.	AB

A

a	SB	àrea
a.	AB	any
a. de C.	AB	abans de Crist
a. a.	AB	abans de l'administració
a. c. s.	AB	al cel sia
a. m.	AB	abans del migdia (<i>ante meridiem</i>)
a/	AB	a l'atenció de
a/e	AB	adreça electrònica
aa.	AB	de cadascun [dels ingredients d'una recepta] (en grec <i>an-</i>)
AAS	SG	àcid acetilsalicílic
AATM	SG	Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques
ABO	SB	sistema de classificació de grups sanguinis
ABS	SG	àrea bàsica de salut
aC	SG	abans de Crist
Ac	SB	anticòs
AC	SG	arítmia cardíaca
acad.	AB	acadèmic -a
ACDA	SG	Associació Catalana d'Ambulàncies
ACG	SG	grups d'atenció ambulatoria (<i>ambulatory care groups</i>)
ACMCB	SG	Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears
ACTH	SG	hormona adrenocorticòtropa
ACTUA	SG	Associació Catalana de Treball Unitari Antisida
ACV	SG	angiologia i cirurgia vascular
AD	SG	aurícula dreta
add.	AB	addicional
ADH	SG	hormona antidiürètica
adj.	AB	adjunt -a
adm.	AB	administració
ADN	SG	àcid desoxiribonucleic (<i>desoxyribonucleic acid</i>)
AE	SG	atenció especialitzada aurícula esquerra
AECC	SG	Associació Espanyola contra el Càncer
AFCAP	SG	Acord de Formació Contínua per a les Administracions Públiques
Ag	SB	antigen
ag.	AB	agost

AgHA	SG	antigen del virus de l'hepatitis A
AgHB_c	SG	antigen del nucli del virus de l'hepatitis B
AgHB_e	SG	antigen de la membrana del virus de l'hepatitis B
AgHB_s	SG	antigen de superfície del virus de l'hepatitis B
AH	SG	altes hospitalàries
AINE	SG	antiinflamatori no esteroïdal
AIT	SG	atac isquèmic transitori
aj.	AB	ajuntament
al.	AB	alemany
alim.	AB	alimentació alimentari-ària
alt.	AB	altitud altura
amb.	AB	ambulatori
ambul.	AB	ambulància
AME	SG	Agència Europea del Medicament
anal.	AB	analogia
anàl.	AB	anàlisi
anat.	AB	anatomia
angl.	AB	anglès
AO	SG	anticonceptius orals
AP	SG	atenció primària
ap.	AB	apèndix
APD	SG	assistència pública domiciliària
aprox.	AB	aproximadament
APS	SG	atenció primària de salut
apt.	AB	apartat
APVP	SG	anys potencials de vida perduts
AR	SG	auscultació respiratòria
ARN	SG	vegeu RNA
art.	AB	article
arx.	AB	arxiu arxivística
ASL	SG	antiestreptolisina
ass.	AB	assessor -a
assign.	AB	assignatura
ASSIR	SG	atenció a la salut sexual i reproductiva (abans PSAD, Programa sanitari d'atenció a la dona)
assoc.	AB	associació associat -ada
ATDOM	SG	atenció domiciliària
ATM	SG	articulació temporomandibular

Ordenades per l'abreviació

ATP	SG	trifosfaneurina
aux.	AB	auxiliar
AV	SG	accident vascular auriculoventricular
av.	AB	avinguda
AVC	SG	accident vascular cerebral
AVD	SG	activitats de la vida diària
AVI	SG	àrea de vigilància intensiva
AZT	SG	zidovudina

B

Barna.	AB	Barcelona
batx.	AB	batxillerat
BCG	SG	bacil de Calmette-Guérin
BCN	SB	Barcelona
bda.	AB	baixada
BEC	SG	Butlletí Epidemiològic de Catalunya
BED	SG	Butlletí Estadístic de Defunció
BEG	SG	bon estat general
BEN	SG	Butlletí Estadístic de Naixement
BGA, SL	SG	Badalona Gestió Assistencial, SL
biobl.	AB	bibliografia biblioteca
BIF	SG	Butlletí d'Informació Farmacoterapèutica
biol.	AB	biologia
bioq.	AB	bioquímica
BISS	SG	Boletín Informativo de la Seguridad Social
bit	SB	unitat d'informació representada per les xifres 0 o 1 (<i>binary digit</i>)
BIT	SG	Butlletí d'Informació Terapèutica
BK	SG	bacil de Koch
BNCO	SG	bronquitis pneumopàtica crònica obstructiva
BOCA	SG	Butlletí Oficial de les Comunitats Autònomes
BOE	SG	Butlletí Oficial de l'Estat
BOP	SG	Butlletí Oficial de la Província
BOPC	SG	Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya
bot.	AB	botànica
BTP	SG	biòpsia toràcica percutània
butll.	AB	butlletí
bx.	AB	baixos

C

c.	AB	carrer
c/	AB	carrer
c/c	AB	compte corrent
c/e	AB	correu electrònic
CA	SB	marcador tumoral (<i>cancer antigen</i>)
ca	SB	català
CAC	SG	centre d'atenció continuada
CAD	SG	centre d'atenció al disminuït
cal	SB	caloria
CALA	SG	Comissió Assessoradora de Llenguatge Administratiu
cant.	AB	cantonada
CAOD	SG	dents permanents cariades, absents, obturades i desvitalitzades
CAP	SG	centre d'atenció primària
CAP II	SG	centre d'atenció primària on es presten les especialitats mèdiques
cap.	AB	capítol
CASD	SG	centre d'atenció i seguiment de drogodependències
cast.	SB	castellà
CAT	SB	Catalunya
cat.	AB	català
CatSalut	SG	Servei Català de la Salut
CAUI	SG	centre d'acolliment d'urgències per a infants i adolescents
CAUV	SG	centre d'acolliment d'urgències per a vells
CBP	SG	cirrosi biliar primària
CC	SG	codi civil
cc	SB	centímetre cúbic
CCECS	SG	Consell Català d'Especialitats en Ciències de la Salut
CCM	SG	criteris comuns mínims
CCS	SG	sistemes de control cardíac (<i>cardiac control systems</i>)
CCSAP	SG	contracte de compra de serveis d'atenció primària
CCURES	SG	centre coordinador d'urgències i emergències sanitàries
CD	SG	comitè directiu consell de direcció disc compacte
CDC	SG	Centres per al Control de les Malalties (Centers for Disease Control and Prevention, EUA)
CD-ROM	SG	disc compacte de memòria només de lectura (<i>compact disc read only memory</i>)

Ordenades per l'abreviació

CE	SG	Comissió Europea Comunitat Europea Consell d'Europa Constitució espanyola consultes externes
CEDIMCAT	SG	Centre d'Informació del Medicament de Catalunya
CEE	SG	Comunitat Econòmica Europea
CEESCAT	SG	Centre d'Estudis Epidemiològics sobre la Sida de Catalunya
CEM	SG	cursos d'educació maternal
cert.	AB	certificat -ada
CFP	SG	Comissió de Formació Postgraduada
CGP	SG	cromatografia
CHC	SG	Consorci Hospitalari de Catalunya
CI	SG	coeficient intel·lectual
CIA	SG	comunicació interauricular
cia.	AB	companyia
CIAP	SG	classificació internacional de l'assistència primària
CID	SG	coagulació intravascular disseminada
CIF	SG	codi d'identificació fiscal
CIGESA	SG	Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya, SA
CIM	SG	classificació internacional de malalties
CIMSS	SG	Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària
CIP	SG	codi d'identificació personal cures intensives pediàtriques
CIPAP	SG	classificació internacional de processos en atenció primària
CIPSAP	SG	classificació internacional de problemes de salut a l'atenció primària
cir.	AB	cirurgia
CIRC	SG	Centre Internacional de Recerca sobre el Càncer
circul.	AB	circulació
CIRIT	SG	Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica
CISNS	SG	Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut
cit.	AB	citologia
CIV	SG	comunicació interventricular
cl	SB	centilitre
clín.	AB	clínica
cm	SB	centímetre
cm²	SB	centímetre quadrat
cm³	SB	centímetre cúbic
CMA	SG	cirurgia major ambulatoria
CMBD	SG	conjunt mínim bàsic de dades

CMBDAH	SG	conjunt mínim bàsic de dades de l'alta hospitalària
CMBDSM	SG	conjunt mínim bàsic de dades dels centres de salut mental
CMBDSS	SG	conjunt mínim bàsic de dades sociosanitàries
CMD	SG	categoria major diagnòstica
CMV	SG	citomegalovirus
CO	SB	monòxid de carboni
CO₂	SB	diòxid de carboni
col.	AB	columna
col·l.	AB	col·laborador -a col·lecció col·legi
com.	AB	comarca comissaria comissió
compl.	AB	complementari -ària
compt.	AB	comptabilitat
cons.	AB	consell
const.	AB	construcció
contr.	AB	contractat -ada
conv.	AB	convocatòria
coord.	AB	coordinació
corp.	AB	corporació
corr.	AB	correcció corrector -a correus
COT	SG	traumatologia i cirurgia ortopèdica
CP	SG	centre prescriptor codi penal codi postal
cpm	SB	cicles per minut
cps	SB	cicles per segon caràcter per segon
CPT	SG	capacitat pulmonar total complement personal transitori
CPU	SG	unitat central (<i>central processing unit</i>)
CRAM	SG	Centre de Reconeixements i Avaluació Mèdics
CRF	SG	capacitat de reserva funcional
CRONICAT	SG	Programa de control i prevenció de malalties cròniques
CS	SG	consell de salut
CSB	SG	Consorci Sanitari de Barcelona
CSI	SG	cirurgia sense ingrés
CSM	SG	centre de salut mental
CSMA	SG	centre de salut mental d'adults
CSMIJ	SG	centre de salut mental infantil i juvenil
CSPTS	SG	Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell
CSS	SG	centre de serveis socials Consorci Sanitari de la Selva
ct.	AB	cèntim

Ordenades per l'abreviació

CTBT	SG	Serveis Sanitaris de Referència-Centre de Transfusió i Banc de Teixits
cte. ct.	AB	compte corrent
CTG	SG	cardiotocografia
ctra.	AB	carretera
curs.	AB	cursiva
CUS	SG	Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat
CV	SG	capacitat vital coeficient de variació
cva.	AB	cursiva

D

d	SB	dia
d. c. f.	AB	administrar amb recepta exacta (<i>detur cum formula</i>)
d/d	AB	dies data
d/fra	AB	dies factura
d/v	AB	dies vista
DA	SG	disposició addicional
DAP	SG	direcció d'atenció primària
dC	SG	després de Crist
dc.	AB	dimecres
DCI	SG	document del consentiment informat denominació (farmacològica) comuna internacional
DDD	SG	dosi diària definida
DDT	SG	diclorodifeniltricloroetà
de	SB	alemany
DE	SG	desviació estàndard
dec.	AB	decisió
decl.	AB	declaració
DEF	SG	Departament d'Economia i Finances dona en edat fèrtil
dept.	AB	departament
derog.	AB	derogatori -òria
des.	AB	desembre
descàrr.	AB	descàrrega
desp.	AB	despesa
desv.	AB	desviació
DF	SG	disposició final
DFD	SG	diagrama de flux de dades

DG	SG	direcció general director -a general
dg.	AB	diumenge
DGRS	SG	Direcció General de Recursos Sanitaris
DGSP	SG	Direcció General de Salut Pública
DHD	SG	dosi per habitant diària
DI	SG	diplomata -ada en infermeria
diagn.	AB	diagnosi diagnòstic
diagr.	AB	diagrama
dicc.	AB	diccionari
DIN	SG	això és norma (<i>Das ist Norm</i>)
DIP	SG	document identificatiu provisional
dip. leg.	AB	dipòsit legal
dir.	AB	director -a directiu -iva direcció
dism.	AB	disminuït -ida
disp.	AB	dispensari disposició
dist.	AB	distància
distr.	AB	districte
DIU	SG	dispositiu intrauterí
div.	AB	divisió
DIVAS	SG	angiografia digital intravenosa de sostracció (<i>digital intravenous angiography</i>)
dj.	AB	dijous
dl	SB	decilitre
DL	SG	dosi letal decret llei
dl.	AB	dilluns
dm	SB	decímetre
DM	SG	diabetis <i>mellitus</i>
DMID	SG	diabetis <i>mellitus</i> insulínodependent
DMNID	SG	diabetis <i>mellitus</i> no insulínodependent
DMO	SG	densitat mineral òssia
DNA	SG	àcid desoxiribonucleic (<i>deoxyribonucleic acid</i>)
DO	SG	denominació d'origen
doc.	AB	document
DOCE	SG	Diari Oficial de la Comunitat Europea
DOGC	SG	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
DP	SG	diàlisi peritoneal districte postal
DPAC	SG	diàlisi peritoneal ambulatoria contínua
DPCC	SG	diàlisi peritoneal cíclica contínua

Ordenades per l'abreviació

DPI	SG	diàlisi peritoneal intermitent
DPO	SG	direcció per objectius
DPP	SG	data probable de part
dps	SB	desintegració per segon
Dr. Dra.	AB	doctor -a
DRG	SG	grups relacionats amb el diagnòstic (<i>diagnosis related groups</i>)
ds.	AB	dissabte
DSA	SG	angiografia de sostracció digital (<i>digital subtraction angiography</i>)
DSSS	SG	Departament de Sanitat i Seguretat Social
DT	SG	vacuna contra la diftèria i el tètanus del·frium trèmens disposició transitòria
dt.	AB	dimarts
dtà.	AB	dreta
DTDS	SG	delegació territorial del Departament de Sanitat
dte.	AB	descompte
DTP	SG	vacuna contra la diftèria, el tètanus i la tos ferina (<i>pertussis</i>)
DUM	SG	data de l'última menstruació
dupl.	AB	duplicat -ada
dv.	AB	divendres
DVD	SG	disc versàtil digital (<i>digital versatile disc</i>)

E

E	SB	est
E.	AB	Excel·lència
e. f.	AB	en funcions
e/	AB	efecte
e/c	AB	efecte a cobrar
e/p	AB	efecte a pagar
EAD	SG	equip d'atenció a la dona
EAIA	SG	equip d'atenció a la infància i adolescència en alt risc social
EAL	SG	equip d'assessorament laboral
EAP	SG	equip d'atenció primària
EAPC	SG	Escola d'Administració Pública de Catalunya
EBA	SG	entitat de base associativa
EC	SG	estudi de contacte

ECG	SG	electrocardiograma
ECO	SG	ecocardiograma
ecol.	AB	ecologia
econ.	AB	economia
ECT	SG	teràpia electroconvulsiva (<i>electroconvulsive therapy</i>)
ed.	AB	edició edifici editor -a editorial
EDI	SG	intercanvi electrònic de dades (<i>electronic data interchange</i>)
EE	SG	error estàndard
EEG	SG	electroencefalograma
EEM	SG	error estàndard de la mitjana
ef.	AB	efectiu -iva
EFG	SG	especialitat farmacèutica genèrica
EI	SG	extremitats inferiors
EIS	SG	sistema d'informació per a la direcció (<i>executive information systems</i>)
EISSA	SG	Energètica d'Instal·lacions Sanitàries, SA
ELA	SG	esclerosi lateral amiotròfica
ELISA	SG	prova d'immunosorbència enzimàtica (<i>enzyme-linked immunosorbent assay</i>)
EM	SG	estada mitjana
EMG	SG	electromiograma
en	SB	anglès
ENE	SB	est-nord-est
ENG	SG	electronistagmografia
ent.	AB	entitat
entl.	AB	entresol
entr.	AB	entrada
EP	SG	educació primària entitat proveïdora
ep.	AB	epíleg
EPO	SG	eritropoetina
EPOC	SG	vegeu MPOC
ERG	SG	electroretinograma
es	SB	castellà
ES	SG	extremitats superiors
esc.	AB	escala escola
ESCA	SG	Enquesta de salut de Catalunya
ESE	SG	equip de salut escolar
ESE	SB	est-sud-est

Ordenades per l'abreviació

---

esgl.	AB	església
ESM	SG	equip de salut municipal
ESO	SG	educació secundària obligatòria
esp.	AB	espanyol especialment
esq.	AB	esquerra
est.	AB	estació estatal
estac.	AB	estacionament
et al.	AB	i altres (<i>et alii</i>)
etc.	AB	etcètera
ETODA	SG	equip de teràpia d'observació directa ambulatoria
EU	SG	escola universitària
EUA	SG	Estats Units d'Amèrica
EUI	SG	escola universitària d'infermeria
EUR	SB	euro
EV	SG	esperança de vida
EVSI	SG	esperança de vida sense incapacitats
ex.	AB	exemple
exc.	AB	excepció
Exc.	AB	Excel·lència
Excm. Excma.	AB	Excel·lentíssim -a
excp.	AB	excipient
exp.	AB	expedient
exped.	AB	expedició expedidor -a
ext.	AB	extensió exterior

F

F	SG	foli
f/	AB	a favor de
f/m	AB	a favor meu
FA	SG	fosfatasa alcalina
fac.	AB	facultat
FAO	SG	Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura (Food and Agricultural Organization)
FAQ	SG	preguntes més freqüents (<i>frequently asked questions</i>)
farm.	AB	farmàcia
FAS	SG	fons d'acció social

fasc.	AB	fascicle
FASE	SG	Fundació Antisida d'Espanya
fca.	AB	finca
FCF	SG	freqüència cardíaca fetal
FDA	SG	Administració d'Aliments i Medicaments (Food and Drug Administration, EUA)
febr.	AB	febrer
fem.	AB	femení -ina
fest.	AB	festiu
FID	SG	fossa ilíaca dreta
FIE	SG	fossa ilíaca esquerra
fig.	AB	figura
FIR	SG	farmacèutic -a intern -a resident
fis.	AB	física
fisiol.	AB	fisiologia
FIV	SG	fertilització in vitro
FM	SG	fórmula magistral freqüència modulada (<i>frequency modulation</i>)
FMI	SG	Fons Monetari Internacional
FOD	SG	febres d'origen desconegut
FP	SG	formació professional
fr.	AB	francès
fra.	AB	factura
FSF	SG	factor XII de la coagulació
FSH	SG	hormona fol·liculostimulant (<i>follicle-stimulating hormone</i>)
FSS	SG	facturació de serveis sanitaris
fund.	AB	fundació

G

g	SB	gram
Gb	SB	gigabyte
GC	SG	Generalitat de Catalunya Guàrdia Civil
gen.	AB	gener generalment genètica
GH	SG	hormona de creixement o somatotropina
GI	SG	Girona
GIP	SG	gestió integrada de personal

Ordenades per l'abreviació

GOT	SG	transaminasa glutamicooxalacètica
gov.	AB	govern
GP	SG	gir postal graus de pertinença grup de programa
GPSS	SG	Gestió i Prestació de Serveis de Salut
GPT	SG	transaminasa glutamicopirúvica
GPU	SG	grau potencial d'ús
gral.	AB	general
GRD	SG	grups relacionats amb el diagnòstic
GSS	SG	Gestió de Serveis Sanitaris
GT	SG	grup terapèutic gir telegràfic
GTH	SG	hormona gonadòtropa (<i>de creixement</i>)
GU	SG	Guàrdia Urbana

H

h	SB	hora
H	SB	hotel
H.	AB	Honorable
h.	AB	habitant
h/km²	SB	habitant per quilòmetre quadrat
ha	SB	hectàrea
HAAg	SG	antigen del virus de l'hepatitis A (<i>hepatitis A antigen</i>)
hab.	AB	habitació
Hb	SB	hemoglobina
HB	SG	hepatitis B
HB_cAg	SG	antigen del nucli (<i>core</i>) del virus de l'hepatitis B
HB_eAg	SG	antigen de la membrana (<i>envelope</i>) del virus de l'hepatitis B
Hble.	AB	Honorable
Hb_sAg	SG	antigen de superfície (<i>surface</i>) del virus de l'hepatitis B
HC	SG	hepatitis C història clínica
HCAD	SG	història clínica d'atenció a la dona
HCAP	SG	història clínica de l'atenció primària
HCM	SG	hemoglobina corpuscular mitjana
HCT	SG	hematòcrit
HD	SG	hemodiàlisi
HDA	SG	hemodiàlisi assistida

HDD	SG	hemodiàlisi domiciliària
HDL	SG	lipoproteïnes d'alta densitat (<i>high density lipoprotein</i>)
hg	SB	hectogram
Hg	SB	mercuri
hist.	AB	història
histol.	AB	histologia
HIV	SG	virus de la immunodeficiència humana (<i>human immunodeficiency virus</i>)
hl	SB	hectolitre
HLA	SG	antigen d'histocompatibilitat (<i>human leukocyte antigen</i>)
homeop.	AB	homeopatia
hosp.	AB	hospital
HTA	SG	hipertensió arterial
HV	SG	virus de l'hepatitis (<i>hepatitis virus: HAV, HBV, HCV, HDV, HEV</i>)

I

i.	AB	en dejú (<i>ieiunus</i>)
I.	AB	Il·lustre
i. a.	AB	intraarterial
i. d.	AB	intradèrmic -a
i. e.	AB	això és (<i>id est</i>)
i. g.	AB	intragàstric -a
i. m.	AB	intramuscular
i. v.	AB	intravenós -a
IAC	SG	inseminació artificial conjugal
IAD	SG	inseminació artificial de donador
IAE	SG	immunoassaig enzimàtic impost sobre activitats econòmiques
IAM	SG	infart agut de miocardi
IAS	SG	Institut d'Assistència Sanitària
IBI	SG	impost sobre béns immobles
IC	SG	interval de confiança
ICASS	SG	Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
ICC	SG	isquèmia cardíaca crònica
ICD	SG	classificació internacional de malalties (<i>international classification of diseases, injuries and causes of death</i>)
ICH	SG	índex comparatiu d'hospitalització

Ordenades per l'abreviació

ICM	SG	índex de case mix
ICO	SG	Institut Català d'Oncologia Institut de Crèdit Oficial
ICS	SG	Institut Català de la Salut
ICT	SG	isquèmia cerebral transitòria
íd.	AB	ídem
IDESCAT	SG	Institut d'Estadística de Catalunya
IDI	SG	Institut de Diagnòstic per la Imatge
IEC	SG	Institut d'Estudis Catalans
IES	SG	Institut d'Estudis de la Salut
Ig	SB	immunoglobulina (IgG, IgA, IgM, IgD, IgE)
II·lm. II·lma.	AB	II·lustríssim -a
II·ltre.	AB	II·lustre
ILT	SG	incapacitat laboral transitòria
IM	SG	intramuscular
IMAO	SG	inhibidor de la monoaminoxidasa
IMAS	SG	Institut Municipal d'Assistència Sanitària
IMC	SG	índex de massa corporal
IME	SG	índex de mortalitat estandarditzada
IMIM	SG	Institut Municipal d'Investigació Mèdica
IML	SG	informe mèdic de lesionat
IMLC	SG	Institut de Medicina Legal de Catalunya
imp.	AB	import
impr.	AB	impremta
IMS	SG	Institut Municipal de la Salut
IMSERSO	SG	Institut de Migracions i Serveis Socials
inc.	AB	incorporat -ada
ind.	AB	indústria
INE	SG	Institut Nacional d'Estadística (estatal)
INEM	SG	Institut Nacional d'Ocupació (estatal)
INF	SG	interferó
inf.	AB	inferior informació informe
infirm.	AB	infermer -a
inform.	AB	informàtica
INGESA	SG	Institut Nacional de Gestió Sanitària (estatal)
inject.	AB	injectable
INN	SG	denominació (farmacològica) comuna internacional (<i>international non-proprietary name</i>)
insp.	AB	inspecció

INSS	SG	Institut Nacional de Serveis Socials (estatal)
inst.	AB	institut
int.	AB	interès interí -ina interior
internac.	AB	internacional
interv.	AB	intervenció interventor -a
intr.	AB	introducció
IP	SG	invalidesa permanent
IPC	SG	índex de preus al consum
IPNTC	SG	índex periodontal de necessitat de tractament de la comunitat
IPSS	SG	Institut per a la Promoció Social i de la Salut
IRA	SG	infecció respiratòria aguda
IRC	SG	insuficiència renal crònica Creu Roja Internacional (International Red Cross)
IRO	SG	Institut de Recerca Oncològica
IRPF	SG	impost sobre la renda de les persones físiques
IRTT	SG	insuficiència renal terminal tractada
ISFAS	SG	Institut Social de les Forces Armades
ISO	SG	Organització Internacional per a la Normalització (International Organization for Standardization)
ISP	SG	Institut de Salut Pública
it.	AB	ítem italià
it	SB	italià
IT	SG	incapacitat temporal
ITU	SG	infecció del tracte urinari
IUPAC	SG	Unió Internacional de Física Pura i Aplicada (International Union of Pure and Applied Chemistry)
IVA	SG	impost sobre el valor afegit
IVE	SG	interrupció voluntària de l'embaràs

J

j. de gov.	AB	junta de govern
j. dir.	AB	junta directiva
jul.	AB	juliol
jur.	AB	jurídic
jurispr.	AB	jurisprudència

Ordenades per l'abreviació

K

kb	SB	quilobyte
kcal	SB	quilocaloria
kg	SB	quilogram
km	SB	quilòmetre
km/h	SB	quilòmetre per hora

L

l, L	SB	litre
L	SG	lleï Lleida
lab.	AB	laborable laboratori
LAL	SG	leucèmia aguda limfoblàstica
LANL	SG	leucèmia aguda no limfoblàstica
LCFA	SG	limitació crònica del flux aeri
LCR	SG	líquid cefaloraquídi
LDL	SG	lipoproteïnes de baixa densitat (<i>low density lipoprotein</i>)
LEGSA	SG	Llei general de sanitat
LGP	SG	limfadenopatia generalitzada persistent
LGSS	SG	Llei general de la seguretat social
LH	SG	hormona luteostimulant (<i>luteinizing hormone</i>)
ll.	AB	llibre
llic.	AB	llicenciat -ada
LMC	SG	leucèmia mieloide crònica
LNH	SG	limfoma no hodgkinià
LOFC	SG	Llei d'ordenació farmacèutica de Catalunya
LOSC	SG	Llei d'ordenació sanitària de Catalunya
LPA	SG	Llei de procediment administratiu
LTH	SG	hormona luteotrófica

M

m	SB	metre
M	SB	milió
M. Hble. Sr. M. Hble. Sra.	AB	Molt Honorable Senyor -a
M. Il·ltre. Sr. M. Il·ltre. Sra.	AB	Molt Il·lustre Senyor -a

---

m/c	AB	al meu càrrec
m/cte	AB	al meu compte
m/f	AB	al meu favor
m/fra	AB	la meva factura
m/g	AB	el meu gir
m/l	AB	la meva lletra
m/o	AB	a la meva ordre
m/s	SB	metres per segon
m/v	AB	mesos vista
m²	SB	metre quadrat
m³	SB	metre cúbic
maj.	AB	majúscula
MAO	SG	monoaminoxidasa
masc.	AB	masculí -ina
màx.	AB	màxim -a
MCV	SG	malaltia cardiovascular
MDO	SG	malaltia de declaració obligatòria
med.	AB	medicina
MESTO	SG	metge-essa especialista sense títol oficial
MEUR	SB	milions d'euros
MFC	SG	medicina de família i comunitària
mg	SB	mil·ligram
MG	SG	medicina general
microb.	AB	microbiologia
mil·l.	AB	mil·lèsim -a
min	SB	minut
min.	AB	minúscula
mín.	AB	mínim -a
minusv.	AB	minusvàlid -a
MIR	SG	metge -essa intern -a resident
ml	SB	mil·lilitre
mm	SB	mil·límetre
mmHg	SB	mil·límetre de mercuri
mmol	SB	mil·limol
mol	SB	mol
mpal.	AB	municipal
MPOC	SG	malaltia pulmonar obstructiva crònica
MPTA	SB	milions de pessetes
MR	SG	ressonància magnètica (<i>magnetic resonance</i>)
MRP	SG	malaltia renal primària

Ordenades per l'abreviació

MSC	SG	Ministeri de Sanitat i Consum
MS-DOS	SG	sistema operatiu de disc per a microprocessadors (<i>micro software disk operating system</i>)
MTS	SG	malaltia de transmissió sexual
MUFACE	SG	Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat
MUNPAL	SG	Mutualitat Nacional de Previsió de l'Administració Local (estatal)
mus.	AB	museu

N

N	SB	newton nitrogen nombre d'individus de la població nord
n.	AB	número
n. b.	AB	advertiu-ho bé (<i>nota bene</i>)
n. de l'e.	AB	nota de l'editor -a
n. del t. 		
n. de la t.	AB	nota del / de la traductor -a
n. s.	AB	no significatiu -iva
NA	SG	nomenclatura anatòmica
nac.	AB	nacional
NASS	SG	número d'afiliació a la Seguretat Social
NB	SG	advertiu-ho bé (<i>nota bene</i>)
NE	SB	nord-est
neg.	AB	negatiu -iva negociat
negr.	AB	negreta
NIF	SG	número d'identificació fiscal
NNE	SB	nord-nord-est
NNO	SB	nord-nord-oest
NNW	SB	nord-nord-oest (<i>north-north-west</i>)
NO	SB	nord-oest
nom.	AB	nominal nominatiu -iva
NORCAFARM	SG	Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit Farmacèutic
NORCAI	SG	Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit de la Infermeria
NORCAM	SG	Comissió de Normalització Lingüística en l'Àmbit Mèdic
nov.	AB	novembre
nre.	AB	nombre

ntre. ntra.	AB	nostre -a
núm.	AB	número
NW	SB	nord-oest (<i>north-west</i>)

O

O	SB	oest
o/	AB	a l'ordre de
oblig.	AB	obligatori -òria
obst.	AB	obstetrícia
OCATT	SG	Organització Catalana de Trasplantaments
 OCD	SG	oxigenoteràpia crònica domiciliària
OCR	SG	reconeixement òptic de caràcters (<i>optical character recognition</i>)
oct.	AB	octubre
OCU	SG	Organització de Consumidors i Usuaris (estatal)
OCUC	SG	Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya
OD	SG	orella dreta
odont.	AB	odontologia
OE	SG	orella esquerra
of.	AB	oficial
oftalm.	AB	oftalmologia
OGU	SG	oficina de gestió unificada
OM	SG	ordre ministerial
OMC	SG	Organització Mèdica Col·legial (estatal)
OMS	SG	Organització Mundial de la Salut
ONG	SG	organització no governamental
ONT	SG	Organització Nacional de Trasplantaments (estatal)
ONU	SG	Organització de les Nacions Unides
OP	SG	ordre de pagament
op.	AB	opuscle
op. cit.	AB	obra citada (<i>opus citatum</i>)
OPAS	SG	oficina permanent d'atenció social
ORL	SG	otorinolaringologia
ort.	AB	ortopèdia
OTC	SG	Oficina Tècnica de Cribratge
OTD	SG	Òrgan Tècnic de Drogodependències
OTG	SG	oficina de treball de la Generalitat

P

p	SB	grau de significació estadística, probabilitat de la mostra
p.	AB	pàgina
p. abs.	AB	per absència
p. aut.	AB	per autorització
p. m.	AB	després del migdia (<i>post meridiem</i>)
p. a.	AB	després de l'administració per autorització
p. a. en cte.	AB	per abonar en compte
p. d.	AB	per delegació postdata
p. e. p. ex.	AB	per exemple
p. o.	AB	per ordre per via oral (<i>per os</i>)
p. p.	AB	per poder postprandial
p. r.	AB	per via rectal (<i>per rectum</i>)
p. s.	AB	després de l'escrit (<i>post scriptum</i>)
p. v.	AB	per via vaginal (<i>per vaginam</i>)
p/	AB	pagaré
p/c	AB	per compte de
PABA	SG	àcid paraaminobenzoic
PAC	SG	punt d'atenció continuada
PAD	SG	Programa d'atenció a la dona
PADES	SG	Programa d'atenció domiciliària per equips de suport
pag.	AB	pagament
pàg.	AB	pàgina
PAMEM	SG	Institut Municipal de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal
PAO	SG	prescripció d'article ortoprotètic
PAPPS	SG	Programa d'activitats preventives i de promoció de la salut
paq.	AB	paquet
part.	AB	particular partida
PASS	SG	Programa d'atenció sociosanitària
pav.	AB	pavelló
PC	SG	ordinador personal (<i>personal computer</i>)
pça.	AB	plaça
PCR	SG	reacció en cadena de la polimerasa (<i>polymerase chain reaction</i>)
PD	SG	postdata

pda.	AB	pomada pujada
PECAP	SG	Programa d'equipaments de centres d'atenció primària
pediatr.	AB	pediatria
PELAC	SG	Programa especial dels laboratoris d'anàlisis clíniques
PESE	SG	Programa d'educació per a la salut a l'escola
PET	SG	tomografia per emissió de positrons (<i>positron emission tomography</i>)
PF	SG	planificació familiar
PFR	SG	proves funcionals respiratòries
pg.	AB	passeig
PGE	SG	pressupostos generals de l'estat
PGP	SG	paràlisi general progressiva
pH	SB	potència d'hidrogen (indica el grau àcid / bàsic)
PIB	SG	producte interior brut
PIR	SG	psicòleg -òloga intern -a resident
PIUC	SG	Pla integral d'urgències de Catalunya
PIV	SG	Programa d'identificació visual
PIX	SG	Programa d'intercanvi de xeringues
PL	SG	punció lumbar
pl.	AB	plaça planta plural
plta.	AB	placeta
Pm	SB	pes molecular
PMC	SG	categories de gestió de pacients (<i>patients management categories</i>)
PMF	SG	preguntes més freqüents
PMM	SG	Programa de manteniment amb metadona
pmp	SB	per milió de població
PNB	SG	producte nacional brut
PNN	SG	producte nacional net
po	SB	per via oral
pobl.	AB	població
POD	SG	prescripció d'oxigenoteràpia domiciliària
pol.	AB	polígon
pop.	AB	popular
POS	SG	prestació ortopèdica sanitària
pos.	AB	positiu -iva
pp	SB	postprandial
PPAS	SG	Programa per a la prevenció i l'assistència de la sida
PPC	SG	pneumònia per <i>Pneumocystis carinii</i>

Ordenades per l'abreviació

PPD	SG	intradermoreacció a la tuberculina (<i>purified protein derivative of tuberculin</i>)
ppm	SB	parts o partícules per milió
ppt. ppda.	AB	propassat -ada
PQ	SG	procediment quirúrgic
pr.	AB	present
pral.	AB	principal
pref.	AB	prefectura
prefer.	AB	preferència
prel.	AB	preliminar
pres.	AB	president -a
PRH	SG	Pla de reordenació hospitalària
princ.	AB	principi
prior.	AB	prioritat
proc.	AB	procedència
prof.	AB	professor -a
progr.	AB	programa
proh.	AB	prohibit -ida
protoc.	AB	protocol
prov.	AB	província
pròx.	AB	pròxim -a
PS	SG	després de l'escrit (<i>post scriptum</i>) Pla de salut
PSAD	SG	vegeu ASSIR
psic.	AB	psicologia
psiq.	AB	psiquiatria
PSPV	SG	Parc Sanitari Pere Virgili
PSSS	SG	Pla de serveis sanitaris i socio-sanitaris
PTA	SB	pesseta
pta.	AB	pesseta (i el plural <i>ptes.</i>) porta
ptal.	AB	portal
ptge.	AB	passatge
publ.	AB	publicació publicitat
puer.	AB	puericultura
PVAA	SG	Programa Vida als Anys
PVC	SG	pressió venosa central clorur de polivinil (<i>polyvinylchloride</i>)
PVP	SG	preu de venda al públic
pvt.	AB	propvinent

Q

quadr.	AB	quadriculat -ada
quadrupl.	AB	quadruplicat -ada
qual.	AB	qualitat
quant.	AB	quantitat
quint.	AB	quintuplicat -ada

R

r	SB	coeficient de correlació d'una mostra revolució
r̄/m	AB	referència meva
R+D	SG	recerca i desenvolupament
RA	SG	risc atribuïble
RAE	SG	reordenació de l'atenció especialitzada
RAM	SG	memòria d'accés aleatori (<i>random access memory</i>)
RAP	SG	reforma de l'atenció primària
rbla.	AB	rambla
RCA	SG	registre central d'assegurats
RCP	SG	reanimació cardiopulmonar
RD	SG	reial decret
rda.	AB	ronda
RDL	SG	reial decret llei
RDLEG	SG	reial decret legislatiu
rec.	AB	recepta
recop.	AB	recopilador -a
red.	AB	redactor -a
REDMO	SG	Registre Espanyol de Donants de Medul·la Òssia
ref.	AB	referència
reg.	AB	regió registre
regl.	AB	reglament
REH	SG	raó estàndard d'hospitalització
REM	SG	moviment ocular ràpid (<i>rapid eye movement</i>)
reprod.	AB	reproducció
resp.	AB	respectivament
rev.	AB	revisor -a revista
Rh	SB	sistema de classificació de grups sanguinis (<i>rhesus</i>)

Ordenades per l'abreviació

RIS	SG	intensitat relativa de recursos (<i>relative intensity scores</i>)
RIT	SG	registre d'informació territorial
RM	SG	ressonància magnètica
RMN	SG	ressonància magnètica nuclear
RMRC	SG	registre de malalts renals de Catalunya
RNA	SG	àcid ribonucleic (<i>ribonucleic acid</i>)
ROC	SG	reconeixement òptic de caràcters
rod.	AB	rodona
ROM	SG	memòria només de lectura o memòria morta (<i>read only memory</i>)
rpm	SB	revolucions per minut
RR	SG	risc relatiu raó de riscos
RS	SG	regió sanitària
RSBC	SG	Regió Sanitària Barcelona Ciutat
RSBNM	SG	Regió Sanitària Barcelonès Nord i Maresme
RSC	SG	Regió Sanitària Centre
RSCP	SG	Regió Sanitària Costa de Ponent
RSG	SG	Regió Sanitària Girona
RSL	SG	Regió Sanitària Lleida
RST	SG	Regió Sanitària Tarragona
RSTE	SG	Regió Sanitària Terres de l'Ebre
RUP	SG	registre d'unitats proveïdores
rvat. rvada.	AB	reservat -ada

S

s	SB	segon (temps)
S	SB	sud
s.	AB	segle
s. coop.	AB	societat cooperativa
s. a.	AB	sense any (<i>sine anno</i>) societat anònima
s. c.	AB	subcutani -ània
s. c. c. l.	AB	societat cooperativa catalana limitada
s. c. p.	AB	societat civil privada
s. l.	AB	sense lloc (<i>sine loco</i>) societat limitada
s. n.	AB	sense nom (<i>sine nomine</i>)
s. u. p.	AB	si us plau

s/àt.	AB	sobreàtic
s/d	AB	sense data (<i>sine data</i>)
s/n	AB	sense número
SA	SG	societat anònima
SAC	SG	sistema d'atenció ciutadana
SAD	SG	servei d'atenció a domicili
SAGESSA	SG	Gestió de Serveis Sanitaris, SA
SALC	SG	Servei d'Autoaprenentatge de Llengua Catalana
SAMUR	SG	Servei d'Ambulàncies Municipals d'Urgències (estatal)
san.	AB	sanitat
SAP	SG	servei d'atenció primària servei d'atenció precoç
SARS	SG	síndrome respiratòria aguda greu (<i>severe acute respiratory syndrome</i>)
SCMFiC	SG	Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària
SCOOP	SG	societat cooperativa
SCP	SG	sistema de classificació de pacients societat civil privada
SCUBSA	SG	Servei Coordinador d'Urgències de Barcelona, SA
SD	SG	desviació estàndard (<i>standard deviation</i>)
SDA	SG	síndrome de dependència alcohòlica
SE	SB	sud-est
secc.	AB	secció
secr.	AB	secretari -ària secretaria
seg.	AB	següent
sel.	AB	selecció seleccionador -a
SEM	SG	servei d'emergències mèdiques
SEMSA	SG	Sistema d'Emergències Mèdiques, SA
sér.	AB	sèrie
serv.	AB	servei
SESPAS	SG	Societat Espanyola de Salut Pública i Administració Sanitària
set.	AB	setembre
SEU	SG	servei especial d'urgències
SFAP	SG	servei farmacèutic d'atenció primària
SFH	SG	servei de farmàcia hospitalària
SG	SG	secretaria general secretari -ària general
SGR	SG	societat de garanties recíproques
sgt. sgda.	AB	sagrat -ada
SI	SG	sistema internacional [d'unitats] sistema d'informació

Ordenades per l'abreviació

SIAH	SG	sistema d'informació de l'atenció hospitalària
SIAP	SG	sistema d'informació de l'atenció primària
SIC	SG	sistema d'informació corporatiu
SID	SG	sistema d'informació per a la direcció
SIDA	SG	síndrome d'immunodeficiència adquirida
sign.	AB	signatura
SIH	SG	sistema d'informació hospitalari
sin.	AB	sinònim -a
sind.	AB	sindicalisme
sing.	AB	singular
SISM	SG	sistema d'informació de salut mental
SIT	SG	sessió interna de treball
SIVES	SG	Sistema integrat de vigilància epidemiològica sobre l'HIV/sida
SL	SG	societat limitada
SM	SG	salut mental
SMR	SG	índex de mortalitat estandarditzada (<i>standardized mortality ratio</i>)
SN	SG	servei de nefrologia
SNC	SG	sistema nerviós central
SNS	SG	Sistema Nacional de Salut (estatal)
SO	SB	sud-oest
soc.	AB	societat
SOC	SG	Servei d'Ocupació de Catalunya
sol.	AB	solució
sort.	AB	sortida
SOU	SG	servei ordinari d'urgències
SP	SG	salut pública servei públic
SPECT	SG	tomografia computada de fotó únic (<i>single photon emission computed tomography</i>)
SPF	SG	seguiment de la prestació farmacèutica
Sr. Sra.	AB	senyor -a
SRAG	SG	síndrome respiratòria aguda greu (<i>severe acute respiratory syndrome</i>)
SRE	SG	sistema reticuloendotelial
SS	SG	sector sanitari seguretat social
SSE	SB	sud-sud-est
SSO	SB	sud-sud-oest
SSW	SB	sud-sud-oest (<i>south-south-west</i>)

St. Sta.	AB	sant -a
STC	SG	sentència del Tribunal Constitucional
STS	SG	sentència del Tribunal Suprem
subt.	AB	subtítol
sum.	AB	sumari
sup.	AB	superior supositori
supl.	AB	suplent
suplem.	AB	suplement
susp.	AB	suspensió
SW	SB	sud-oest (<i>south-west</i>)

T

T	SG	Tarragona
t.	AB	tarifa terminació tom
t. c.	AB	tarifa corrent
t. e.	AB	tarifa especial
t. g.	AB	tarifa general
t. m.	AB	terme municipal
t/	AB	taló
T₃	SB	triiodotironina
T₄	SB	tiroxina
TA	SG	tensió arterial
TAC	SG	tomografia axial computada
TB	SG	tuberculina
TBC	SB	tuberculosi
TC	SG	tomografia computada
TCE	SG	traumatisme cranioencefàlic
TCP/IP	SG	<i>transmission control protocol / Internet protocol</i>
Td	SG	vacuna contra el tètanus i la diftèria (adults)
Te	SB	tètanus
TEC	SG	teràpia electroconvulsiva
tècn.	AB	tècnic -a
tecnol.	AB	tecnologia
TEGD	SG	trànsit esofagogastroduodenal
tel.	AB	telèfon
telec.	AB	telecomunicacions
telegr.	AB	telegrama
TEP	SG	tomografia per emissió de positrons

Ordenades per l'abreviació

---

terap.	AB	terapèutica
TERMCAT	SG	Centre de Terminologia [per a la Llengua Catalana]
THS	SG	teràpia hormonal substitutiva
TIA	SG	isquèmia aguda transitòria toxiinfecció alimentària
TIC	SG	tecnologies de la informació i la comunicació
tipogr.	AB	tipografia
tit.	AB	titular
tít.	AB	títol
TLD	SG	tractament de llarga durada
TM	SG	terme municipal
TMI	SG	taxa de mortalitat infantil
TMO	SG	trasplantament de medul·la òssia
TMG	SG	trastorn mental greu
TNM	SG	tumor, nòdul, metàstasi
TOCFU	SG	tomografia computada de fotó únic
TOD	SG	teràpia d'observació directa
tot.	AB	total
toxic.	AB	toxicologia
TP	SG	tuberculosi pulmonar temps de protrombina
TPH	SG	trasplantament de progenitors hemopoètics
TRA	SG	trastorns relacionats amb l'alcohol
tract.	AB	tractament
trad.	AB	tradicional traducció traductor -a
trans.	AB	transitori -òria
transcr.	AB	transcripció transcriptor -a
transf.	AB	transferència
transp.	AB	transport
traspl.	AB	trasplantament
traum.	AB	traumatologia
trav.	AB	travessera
trib.	AB	tribunal
tripl.	AB	triplicat -ada
trv.	AB	travessia
TSH	SG	hormona estimulant de la tiroide (<i>thyroid-stimulating hormone</i>)
TSI	SG	targeta sanitària individual
TSJC	SG	Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
TSR	SG	trasplantament substitutiu renal
TTOG	SG	test de tolerància oral a la glucosa

TTP	SG	temps de tromboplastina parcial
TV	SG	vacuna triple vírica

U

u.	AB	unitat
UAAU	SG	unitat d'admissió i atenció a l'usuari
UAB	SG	unitat assistencial bàsica Universitat Autònoma de Barcelona
UAN	SG	unitat d'assistència nefrològica
UB	SG	Universitat de Barcelona
UBA	SG	unitat bàsica assistencial
UBASP	SG	unitat bàsica d'atenció social primària
UC	SG	unitat central
UCG	SG	ecocardiografia (<i>ultrasonic cardiology</i>)
UCH	SG	Unió Catalana d'Hospitals
UCI	SG	unitat de cures intensives
UCIN	SG	unitat de cures intensives neonatals
UCP	SG	unitat de cures pal·liatives
UD	SG	ull dret
UdG	SG	Universitat de Girona
UDIAT	SG	Unitat de Diagnòstic per la Imatge d'Alta Tecnologia
UdL	SG	Universitat de Lleida
UDME	SG	unitat de dispensació de medicaments estrangers
UDVP	SG	usuari -ària de drogues per via parenteral
UE	SG	ull esquerre Unió Europea
UFISS	SG	unitat funcional interdisciplinària socio sanitària
UHPIJ	SG	unitat d'hospitalització psiquiàtrica infantil i juvenil
UHT	SG	uperització (<i>ultra high temperature</i>)
UI	SB	unitat internacional
UICC	SG	Unió Internacional contra el Càncer
últ.	AB	últim -a
UMTI	SG	Unitat de Malalties Tropicals i Importades
UMTS	SG	unitat de malalties de transmissió sexual
UNED	SG	Universitat Nacional d'Educació a Distància (estatal)
univ.	AB	universal universitari -ària universitat
UOC	SG	Universitat Oberta de Catalunya
UP	SG	unitat productiva
UPC	SG	Universitat Politècnica de Catalunya

Ordenades per l'abreviació

UPF	SG	Universitat Pompeu Fabra
urb.	AB	urbanització
urg.	AB	urgència urgent
URPI	SG	unitat de referència en psiquiatria infantil i juvenil
URV	SG	Universitat Rovira i Virgili
USL	SG	unitat de salut laboral
USM	SG	unitat de salut mental
UTR	SG	unitat de trasplantament renal
UV	SG	ultraviolat -ada
UVI	SG	unitat de vigilància intensiva

V

V	SB	volt
v.	AB	vegeu venós -osa via
v. gr.	AB	per exemple (<i>verbi gratia</i>)
v. i p.	AB	vist i plaü
v. t.	AB	vegeu també
v/	AB	valor
VAG	SG	vacuna antigripal
VAT	SG	vacuna antitetànica
VC	SG	volum corrent
VCG	SG	vectocardiograma
VCM	SG	volum corpuscular mitjà
VD	SG	ventricle dret
VDRL	SG	prova reagínica per al diagnòstic de la sífilis (<i>Venereal Disease Research Laboratory</i>)
VE	SG	ventricle esquerre
veg.	AB	vegeu
veh.	AB	vehicle
vel.	AB	velocitat
VEMS	SG	volum expirat màxim en el primer segon, després d'una inspiració màxima
ven.	AB	venedor -a
venc.	AB	venciment
vers.	AB	versaleta
veter.	AB	veterinària
VFI	SG	valor farmacològic intrínsec
VH	SG	virus de l'hepatitis: VHA, VHB, VHC, VHD, VHE

VI	SG	volum inspiratori
vian.	AB	vianant
VIE	SG	valor intrínsec elevat
vig.	AB	vigilància
VIH	SG	virus de la immunodeficiència humana (<i>human immunodeficiency virus</i>)
visib.	AB	visibilitat
vit.	AB	vitamina
VLDL	SG	lipoproteïna de densitat molt baixa (<i>very low density lipoprotein</i>)
vocab.	AB	vocabulari
vol.	AB	volum
VP	SG	vist i plau
VR	SG	volum residual
VRE	SG	volum de reserva expiratori
VRI	SG	volum de reserva inspiratori
VSG	SG	velocitat de sedimentació globular
vv.	AB	viceversa

W

W	SB	watt oest (<i>west</i>)
WHO	SG	Organització Mundial de la Salut (<i>World Health Organization</i>)
WWW	SG	<i>world wide web</i>

X

x.	AB	xec
XAD	SG	xarxa d'atenció a les drogodependències
XHUP	SG	xarxa hospitalària d'utilització pública
XNR	SG	xarxa no reformada d'atenció primària
XR	SG	xarxa reformada d'atenció primària
XSUP	SG	xarxa sanitària d'utilització pública

Z

zool.	AB	zoologia
--------------	----	----------

Altres abreviacions

=	SB	aproximadament igual que
@	SB	arrova, rova
∅	SB	diàmetre conjunt buit
≠	SB	diferent de
d	ΣB	diòptria
\$	SB	dòlar nord-americà
♀	SB	dona, sexe femení
©	SB	dret de reproducció (<i>copyright</i>)
§	SB	epígraf paràgraf
€	SB	euro
M€	SB	milió d'euros
°	SB	grau alcohòlic grau sexagesimal
°C	SB	grau Celsius (grau centígrad)
♂	SB	home, sexe masculí
&	SB	i etcètera
	SB	increment
	SB	infinit
£	SB	lliura esterlina
™	SB	marca registrada (<i>trademark</i>)
	SB	més gran o igual que
>	SB	més gran que
	SB	més petit o igual que
<	SB	més petit que
μ	SB	micro- (10 ⁻⁶)
'	SB	minut sexagesimal
×	SB	mitjana aritmètica de la mostra
$\bar{x}$	SB	mitjana aritmètica de la població
	SB	ohm
¶	SB	paràgraf
%	SB	per cent
‰	SB	per mil
®	SB	regirat

Altres abreviacions

"	SB	segon sexagesimal
Σ	SB	sumatori
1r, 1r., 1. ^r	AB	primer
1a, 1a., 1. ^a	AB	primera
1rs, 1rs., 1. ^{rs}	AB	primers
1es, 1es., 1. ^{es}	AB	primeres
2n, 2n., 2. ⁿ	AB	segon
2a, 2a., 2. ^a	AB	segona
2ns, 2ns., 2. ^{ns}	AB	segons
2es, 2es., 2. ^{es}	AB	segones
3r, 3r., 3. ^r	AB	tercer
3a, 3a., 3. ^a	AB	tercera
3rs, 3rs., 3. ^{rs}	AB	tercers
3es, 3es., 3. ^{es}	AB	terceres
4t, 4t., 4. ^t	AB	quart
4a, 4a., 4. ^a	AB	quarta
4ts, 4ts., 4. ^{ts}	AB	quarts
4es, 4es., 4. ^{es}	AB	quartes
5è, 5è., 5. ^è	AB	cinquè
5a, 5a., 5. ^a	AB	cinquena
5ns, 5ns., 5. ^{ns}	AB	cinquens
5es, 5es., 5. ^{es}	AB	cinquenes

Bibliografia **6**

Bibliografia

BERNABEU, J.; PERUJO, J.M.; FORCADELL, J. [et al.]. *El llenguatge de les ciències de la salut: introducció a la formació de termes mèdics*. València: Conselleria de Sanitat i Consum. Generalitat Valenciana, 1995. (Sèrie M, 21)

CABRÉ, M.T. *A l'entorn de la paraula II*. València: Biblioteca i lingüística catalana, 1994.

CASASSAS, O.; RAMIS I CORIS, J. *Els mots de la dermatologia, a flor de pell*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1994. (Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 5)

CASASSAS, O.; RAMIS I CORIS, J. *La neurologia demana la paraula*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1994. (Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 6)

CASASSAS, O.; RAMIS I CORIS, J. *Bo i parlant d'ortopèdia*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1994. (Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 8)

CASASSAS, O.; RAMIS I CORIS, J. *La pneumologia al peu de la lletra*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1995. (Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 9)

CASASSAS, O.; RAMIS I CORIS, J. *L'aparell digestiu, de paraula i per escrit*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1995. (Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 10)

CHEVALLIER, J. *Précis de terminologie médicale: Introduction au domaine et au langage médical*. París: Libraire Maloine S.A. Éditeur, 1983.

COLOMINES, J.; BARDINA, J.M.; HIERRO, J. *El laboratori clínic d'assistència primària: Situació i perspectives*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1991.

Diccionari enciclopèdic de medicina. 2 ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2000.

GARCÍA BALLESTER, L. *Los moriscos y la medicina: un capítulo de la medicina y la ciencia marginadas en la España del siglo XVI*. Barcelona: Editorial Labor, S.A., 1984.

GENERALITAT DE CATALUNYA. SERVEI CATALÀ DE LA SALUT. *Abreviacions*. Barcelona: fitxa 4 d'assessorament lingüístic, 1996.

GENERALITAT DE CATALUNYA. INSTITUT CATALÀ DE LA SALUT. *Guia de comunicació escrita*. Barcelona, 1996.

GUIRAUD, P. *Les mots savants*. París: Presses Universitaires de France, 1968. (Que sais-je?)

LÓPEZ PIÑERO, J.M.; TERRADA FERRANDIS, M.L. *Introducción a la terminología médica*. Barcelona: Salvat, 1990.

MARQUET, LL. *El llenguatge científic i tècnic*. Barcelona: Cultura, Tècnica i Societat, 1993.

POINSOTTE, J.P. *Dictionnaire des sigles médicaux*. París: Centre National de la Recherche Scientifique. Publications de l'Institut de la Langue Française, 1981.

RIERA, C. *Manual de català científic*. Barcelona: Claret, 1992.

SANTACANA I GASSULL, A. *Lèxic bàsic de la visita mèdica*. Barcelona: Associació Professional d'Informadors Tècnics Sanitaris, 1990.

SANZ, R.; RUIZ, F. *Les varietats diafàsiques o registres lingüístics*. València: Tàndem edicions, 1990.

TERMCAT. *Formació de termes amb elements cultes*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1990.

TERMCAT. *Manlleus i calcs lingüístics en els treballs de terminologia catalana*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1990.